

MAGYAR LAPOK

* 3 lei

HUNGARIA

Ngs. Ramaszetter Robert urh.
Disztér 1-2.

BUD.

Főszerkesztő
és a szerkesztésért felelős:
dr Paál Árpád

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP
VI. évfolyam, 130 (1572) szám * Szerda, 1937 július 14

Főmunkatárs:
dr Gyárfás Elemér

Károly király Lebrun francia köztársasági elnöknel

A francia sajtó meleg ünnepléssel fogadja uralkodónkat. A román vezérkari főnök is Párizsban időzik

Párizsból jelentik: Lebrun köztársasági elnök hétfőn villásreggelit adott a francia fővárosban tartózkodó Károly király tiszteletére. A villásreggelin Chautemps miniszterelnök, Delbos külügyminiszter, Bonnet pénzügyminiszter és Gamelin tábornagy, a francia vezérkar főnöke is jelen volt.

A francia lapok megleghangú cikkeiben üdvözlik az uralkodót párizsi tartózkodása alkalmával. Az „Echo de Paris” így ír:

— Felhatalmaztak bennünket annak hangsúlyozására, hogy a látogatás elsősorban Románia Franciaország iránti ragaszkodásának kifejezése. Károly király azt akarja, hogy ne legyen kétség azok fölött az érzelmek fölött, amelyek nem egy évre, nem tízre, hanem örök időkre szólanak.

A lap felemlíti, hogy Károly király az első európai uralkodó, aki a kiállítás megtekintti, majd így folytatja:

— Julius 14-re gondolunk, amikor Károly király köztársasági elnökünk mellett og állani és nemzeti ünnepünkön szíve egybe fog dobanni a miénkkel. A francia hadsereg e nagy csodálójá ezalkalommal saját szemével láthatja majd, hogy az igazi Franciaország nem szünt meg, bármit is mondjanak ellenfeleink. Románia királya részt fog venni örömlünkben.

Bucuresti. Saját tud. Sichi-tu tábornok, a román nagyvezérkar főnöke, aki néhány nap előtt a bucuresti francia katonai attaséval Párizsba utazott, hétfőn résztvett a Károly király tiszteletére rendezett fogadáson. Sichi-tu még néhány napig Párizsban marad és ez idő alatt meglátogatja azokat a gyárat, amelyekben Románia hadfelszerelési megrendeléseket eszközölt és résztvesz a francia hadsereg gépesített egységeinek hadgyakorlatán, mely a Mailly-i mezőn megy végbe.

Ismét kormányválságfenyeget Belgiumban

A flamandkérdés elmérgesedése miatt lemondott az igazságügyi miniszter

Brüsszelnél jelentik: Van Zeeland belga miniszterelnök és külügyminiszter hétfőn megbeszélést folytatott a szabadelvű párt vezetőivel és az igazságügyminiszterrel. A szabadelvű párt Lavelae igazságügyminiszter azonnali visszavonulását követelte. A tárgyalások még jobban elmérgesítették a helyzetet. Az igazságügyminiszter hétfőn ismételtelen felajánlotta lemondását és kijelentette, hogy szándéka megmáshatatlant. Van Zeeland még nem döntött a lemondás elfogadása tekintetében. Abban az eset-

ben, ha a miniszterelnök a lemondást elfogadja, a teljes kormányválság elkerülhetlenné válik.

Van Zeeland miniszterelnök a hétfői nap folyamán fogadta a képviselőház kommunista csoportjának vezetőit is, akik azt követelték, hogy a belga kormány szüntesse meg semlegeségi politikáját a valenciai kormánnyal szemben. A miniszterelnök a követelést határozottan visszautasította és utalt arra, hogy Belgium továbbra is azt a politikát követi, amit más nemzetekkel egyetértésben eddig is követett.

Lansbury volt munkáspárti vezér újabb megbeszélése Mussolinivel

Új világbéke-értekezlet összehívásáról tárgyaltak

Rómából jelentik: Lansbury, az angol munkáspárt volt vezére hétfőn este újabb egy-órás megbeszélést folytatott Mussolinivel, majd fogadta a világsajtó képviselőit.

— Római utam célja az volt, — mondotta Lansbury, — hogy megkérdezzem az olasz kormány vezetőjét, helyeselné-e olyan értekezlet összehívását, mely a nemzetek területi és gazdasági kívánságaival foglalkozna. Mussolini erre a kérdésre határozott igennel felelt. Hozzátette azonban, hogy ilyen világértekezletet alaposan elő kell készíteni, nehogy olyan kudarcot valljon, mint annakidején a londoni világgazdasági értekezlet. Megkérdeztem még a Ducet, mi a véleménye a leszerelésről. Mussolini válasza az volt, hogy jelenleg csak a fegyverkezés korlátozásáról lehet szó, mert a lesze-

relés szempontjából a mai világhelyzet nem mondható kedvezőnek. A spanyol kérdéstről Mussolini határozottan kijelentette, hogy Olaszország minden körülmények között tiszteletben tartja Spanyolország területi épségét. Megkérdeztem továbbá Mussolinét, hogy mi a véleménye az angol-olasz viszonyról. A Duce kijelentette, bármely pillanatban hajlandó leülni a tárgyalóasztalhoz, hogy az angol kormány képviselőivel megbeszélje az országai között függőben lévő kérdéseket, elsősorban természetesen Abesszinia elismerésének kérdését. Végül a Duce nyomatékosan kijelentette, hogy az olasz nép egyetlen vágya a béke, mert Olaszországnak békére és bekés fejlődésre van szüksége. Mindenkinek tudnia kell, hogy egy újabb európai háború a civilizáció végét jelentené.

Népkisebbségi világnézet?

(Harmadik cikk.)

Az eddigiekben megkülönböztetéseket tettünk a világnézetek és világpolitikai irányok között. Jeleztük, hogy a világnézetek négy nagy alakulása képzelhető el: az egyéniesség (individualizmus) és társiaság (kollektívizmus), aztán a materializmus (anyagiaság) és idealizmus (eszményiesség). Ezzel szemben a banati magyarpárti közgyűlésen három irányt vettek eltájkéozódási vizsgálat alá: a kommunizmust, a nemzeti szocializmust és a demokratikus liberalizmust. Mondottuk, hogy ez utóbbi három irányzat nem világnézet, nem cél, hanem államkormányzási rendszer, eszköz és módszer a célhoz képest, s hatalmi folyamat és hatalom-érvényesítés az államban. Pártvetélkedés az egymással való küzdés folyamán, s párturalom, ha egyik-másik felülkerekedett.

Ilyen világpolitikai irány van több is, nemcsak az elsorolt három. Ott van a keresztény szocializmus, mely a magántulajdon tagadása nélkül kívánja a lelki erők és a szeretet több érvényesülését az anyagiak fölött, s a gazdagokat és hatalmasokat osztályharc nélkül kívánja a szegények és gyöngék iránti felebaráti kötelességekre rábírn. Ez az irány tehát elvileg szembenáll úgy a kommunizmussal, mint a liberalizmussal.

Másik és a keresztényszocializmussal sokban hasonló irányzat a konzervatívizmus, a ragaszkodás és hűség a múltak elért jó eredményeihez, a társadalom kipróbált megtartó intézményeihez és rendjéhez. Ez az irány elfajzásba is tévedhet, mikor minden hasznos újítással szemben is csökönyösséggé válik s az átörökölt jó védelmét a rossz és korhadrt maradványokra is kiterjeszti. Mindazonáltal fekéző és megőrző hatása nélkülözhetetlen minden rohanó és meggondolatlan reformizmus lassítására, s minden vakrombolású forradalmiság ellen. Különösen abban volt sok történelmi érdeme, hogy mikor minden államban divattá és rajongássá vált a mindent feloldó liberalizmus, a konzervatívizmus ennek mérséklően ellenállott. Anglia és bizonyos tekintetben Magyarország is mintaállamok a konzervatívizmusban.

A sokat emlegetett demokratizmus ellentéte az arisztokratizmus, mely alapjában véve a kevesek, a kiválók uralma a tömeg, az átlag fölött (Az elnevezés görög szóból származik, mely görög szó a „legjobbakk uralma” jelentéssel egyértelmű.) Ha csakugyan mindig a legjobbak, a legkiválóbbak jutnának az államélet vezetésébe, az a közönségre is áldásos lenne. Azonban az arisztokratizmus a felső rétegek megmerevedését is jelenti, s így az elzárást attól, hogy az alsóbb rétegekből a kiválásra alkalmasak feljuthassanak. Ez a megmerevedés az arisztokratizmust rossz hatásúvá és áldástalanná tudja tenni. De merevedés nélkül, a jók folytonos felülkerekülésével még mindig az a társadalomszervező és államszervező mód, mely a múltban is a legtöbb sikert tudta felmutatni. A felülről való akaratnyilvánítás és parancsolási folytonosság nyilvánul meg általa, mely nagy egységek kormányzásánál, nagy felelősségek szükségére idején nélkülözhetetlen. Még a demokratizmus, a nép akaratának alul-

*) Megelőző két cikk a Magyar Lapok július 8-iki és 9-iki számaiban.

ról jövő képződése is alkalmazza, mikor kiválasztottjait hosszasan, nagy állandósággal és mind több korlátlanúsággal uralomban hagyja. Persze elfajulásában a kevesek zsarnokságává, önzésévé, fojtó kasztrendszerre válik, de a maga jó lényegét tekintve, tulajdonképpen minden politikai és társadalomszervező uralmi formában benne van, mikor ez tartósan jó és népet megnyugtató tud lenni.

Az egyház hierarchikus rendje ilyen arisztokratizmus. Angliának egy félvilágon való gyarmati uralma is ilyen arisztokratizmus. Ezek a multból származott, a mult jóváhagyásával szentesített uralmai keveseknek milliók és milliók nagy világtársadalmá fölé. Egyéb multbeli arisztokratizmusok többnyire összeomlottak, mert elmeredtek, s nem bírták ki az alulról feltörő új kiválósági hajlamok nyomását. Így állott elő a vagyoni arisztokráciának a felülkerekedése a születési arisztokrácián, aztán a szellemi arisztokráciáé mindketlen. De az bizonyos, hogy minden újabb fajta politikai irány igyekezett a maga arisztokráciáját kialakítani. Legújában a nemzeti szocializmus és a kommunizmus is felszínre hozza a maga felső rétegét, mely állandó felülmaradásra törekszik.

Napjainkban a spanyol polgárháború révén erős gyakorlati megnyilatkozásba jutott az anarchizmus is, melynek eszmei alapkövetelménye az, hogy uralom-nélküliség legyen. Egy századnál régebb idő óta vannak már ez eszmének rajongói és terroristái. A képzeletbeli elgondolás rokon azzal, ahogyan egykor Ovidius álmodott az emberi tökéletesség aranykoráról, mikor az emberek felsőség uralma nélkül is tökéletesek voltak. A mult században állampolitikailag is kiérlelődött ez a képzelődés olyan irányzattá, hogy a szabadság teljesen föltétlen legyen, s így az államlakosok ebben a kötetlenségben találják meg életük egymásmelletti elférését. Még állam se legyen, mert az csak zavarja az élet önkéntesit az életösszönös jószág kifejtésében. Persze ez a szépenhangzó elmélet a gyakorlatban minden létezőnek a pusztítását jelenti, de a spanyol polgárháború során komoly kormánytényezővé is tudott válni. Mutatja azt, hogy a liberális végső fokozatban hová vezet; mert hiszen az anarchizmus nem egyéb, mint az államon is túlhaladó liberálisizmus.

Az elsorolt világpolitikai irányok mindegyikét elemezhetjük a négy világnézeti sík szempontjából. Mindenikben megláthatjuk a többkevesebb hajlást valamelyik világnézethez, vagy a világnézeti rokonságot egymással, illetve az ellentétet. Ami a banati magyarpárti

közgyűlésen előtérbe állított három világpolitikai irányt illeti, azok — amint már említettük is — egyeznek a tulzó materializmusban. Velük ellentétben, (az elfajuló alakulásokat nem számítva), a most általunk felsorolt többi irányokban több az idealizmus. De csak a három elsónél maradván, azok közt a másik két világnézet, a kollektívizmus és az idealizmus szempontjából találunk mélyreható ellentétet. A kommunizmus és a nemzeti szocializmus az egyéniség teljes megtagadását kívánja, a kollektívizmusban való teljes elnyomódást. Viszont a liberálisizmus az egyéniség teljes felszabadulását akarja, mely a legvégsőnek képzelt keretben, az államban, minden egyéb társasságtól mentes. Az állam is csak arra való, hogy ezt az egyéni szabadságot biztosítsa, annak rendőre, jogfenntartója, vagyis „jogállam” legyen.

Ha a kollektívizmus és az individualizmus szempontjából így meglátjuk az ellentétet a három politikai irány között, mingyárt feltűnhet nekünk, hogy mindkét oldalon túlzásokkal állunk szemben. A népkisebbségeknek kell az, hogy magukon belül elhatározó és összetartó folytonosságuk legyen a társasság, mert anélkül nem maradhatnak fönn egy állam más népei között. Ennek fogva a népkisebbségeknek nem felelhet meg a tulzó egyéniség, mely az egyeseket az egymás iránti gazdasági és erkölcsi tekintetektől is feloldja, s a népi összetartozást se ismeri el az államban az egyénre nézve jogok és kötelességek alkotójának. Viszont

azonban a népkisebbségek tagjai nem lehetnek egyéniség nélküli pusztá számok se, mikor a maguk népi kollektívizmusában összetartanak. Ha csak ilyen egyéniség nélküliek lennének, akkor nem belső meggyőződések és lelki átöröklések volnának az összetartóik, hanem egyedül a kollektívizmusnak minden egyent elnyomó külső fegyelme. Ez magában hordaná az egyéniségek önállásra és fejlődésre képtelenségét, ami végeredményben a népkisebbség kollektívizmusát is a maga népi önállásra és fejlődésére képtelenné tenné.

A népkisebbségeknek tehát a kollektívizmus és individualizmus vegyületében, e két világnézeti véglet kiegyenlítésében kell megtalálniuk a maguk külön, sajátos életéhez találó külön, sajátos világnézetét. E kiegyenlítésben az alap és a népcsoportosító keret a társasság, mely megállapítja a külön népiség saját külön közösségeit, népi céljait, átörökölt erkölcsét és hagyományait, s fenntartja a maga anyagi és szellemi közös intézményeit. Erre az alapra és keretre a fölépítés az egyéniségek egymást előmozdító gazdasági és lelki fejlődése, melyben egymás különös képességeit, rátermettségeit, életszükségeit, tulajdonát, otthonkörüket kölcsönösen elismerik, sőt az egész közösséggel védik és támogatják. Népcsoportként való társasságuk tulajdonképpen ez az egymást segítő szeretet. Ebben az egyéniség szabadsághatára pedig az a keresztény elv, hogy: „Ami nem akarsz magadnak, ne tedd másnak.”

Megrendítő vasúti szerencsétlenség Budapest mellett

Egy személyvonat belerohant a kettészakadt tehervonatba: négy ha ott, huszonöt sebesült

Budapestről jelentik: Kedre virradó éjszaka Vecsés és Üllő között súlyos vasúti szerencsétlenség történt, Üllő felé haladt egy tehervonat, amely a nyílt pályán, eddig ismeretlen okból kettészakadt. Ezt csak Üllőn vették észre, azonnal telefonáltak Vecsésre, hogy a cselekléd—szegedi személyvonatot, amely az éjszaka folyamán indult el a Nyugati pályaudvarról, ne engedjék tovább. A vonat azonban már utban volt és a nyílt pályán belerohant a 40 kocsiból álló tehervonathoz leszakadt s a vágányokon maradt 12 kocsi. A mozdonyvezető és egy csomagoló munkás meghalt, 25 személy súlyosan megsebesült. Ezek közül ötnek az állapota súlyos. A szerencsétlenség bekövetkezése előtt a leszakadt kocsik egyikében lévő kisoró azonnal piros lámpával rohant, hogy a jövő személyvonatot megállítsa, de itt éppen kanyaro-

dó volt és az eső is zuhogott, úgy hogy a személyvonat vezetője nem látta a piros jelzést. A szerencsétlenség színhelyére rögtön segélyvonatokat küldtek ki és kivonultak a kispesti menzők is. Szegedről is személyvonat indult Vecsésre és amikor a vonat Kiskunoroszma közelében az átjáróhoz ért, az átjárón éppen akkor haladt át szekérrel Szilágyi Ferencné 65 éves asszony 25 éves fiával. A vonat elkapta a szekeret és a szekér utasai szörnnyethaltak.

Kivégezték ismét Totot

Tiranából jelentik: Az argiro-castrói felkelés vezetőjét: Ismet Totot és három társát kivégezték.

A könyv Irta: Saád Béla

Az előadó beszélt, a hallgatóság hallgatott. Ez már a dolgok rendje, az élet törvénye. Egy cselekszik, a többi hagyja. Követi vagy legalább is nem ellenkezik vele. Mi lenne, ha a sok hallgató beszélne és az előadó figyelne? Felfordulna a világ. Ez volna a forradalom, esetleg a világ vége.

Az előadó a könyvről és az olvasás művészetéről beszélt. Házi feladatul kapta a témát, népművelési célból. Jönvő fiatal esztétikus volt. A szép rajongója. A tudás vagy megszállottja. Erdelődő, kíváncsi elme. Friss gondolatok paltantak ki belőle, el is tudta őket mondani írásban és szóban. Ez a hármas adottság egy emberben ritka. Vannak nagy koponyák, neves tudósok, kutatásaik eredménye világra szól s ha írni kezdenek, a köznapi ember számára érthetetlen tolvajnyelvbe keverednek. Vannak viszont, akik abban tűnnek ki, hogy mások gondolatait izletesen közvetítik, szóban vagy írásban. A fiatal előadó mindháromhoz értett: a gondolkodáshoz, az íráshoz és a beszédhez. Jövőt jósoltak neki.

— Most ahogy itt állt a hallgatóság előtt, próbálta minden tudását rászabadítani a könyvre, érzéseivel áttüzesíteni szavait, amelyek az emberiesedéssről szóltak — keserűségben tompult el hangjának, mondanivalójának fénye.

Szag csapódott az orrába. Nehéz, átható, elemezhetetlen bűz. Mégis felismerte. Olyan egyforma mindenütt. Nemzetközibb, mint az emberi indulat. Egysíkúbb és örök emberibb, mint a ehakespearei drámák szenvedélyei a veronai szerelem, a féltékenység, a pénzvágy, a bosszú. Érezte, Berlin-Westben, a Quartier Latinban, a Themse-partra húzó síkatorokban. Egyforma

volt. Szag. Minden nemzeti jelleg nélkül. Ugyanaz franciában, angolban, németben, magyarban.

Meglepődött. Már arról beszélt, mi alakított nagyobbat a világ képén: Amerika felfedezése vagy a könyv. Ezt az előadást különböző helyeken már többször elmondta. E helyhez és a hallgatósághoz módosította, de egyébként kicsit önműködően pereszték kiesiszolt mondatai. A szag az előadás azymunkája mellé másikat is megindított. Beszélt és mint a változóram, villámregésekben, kétféle gondolkozott.

Csodálkozott a szemén, amely megközömbösödött. Az agyán, amely tudatából semmit sem továbbított érzésvilágának. Tudta, hova jön. A menhelyre, ahol mindennap nyolcszáz férfi kap éjjeli szállást. Látta a kapuban a rongyos, foltos ruhás, ápolatlan férfiakat. Mégis csak most — hogy a szag megborzongatta az orrát — ébredt benne felismerés és nyomában érzés, sajnálkozás, megdöbbenés, keserűség...

A nyomor szaga áradt feléje és ő a könyvről beszélt. Hirtelen saját magát, az életét és a don kihotei szemlalmot látta. Beszél a semmibe — a könyvről. Minek? Végigszaladt szeme a hallgatóságon. Csodát látott és egy értelmes szempárt keresett a szakállas, piszkos arcokban, hogy belemélyeszhesse az övét és csak annak beszélhesen szerelmesen a könyvről, a csendről, az önmagunkbasüllyedés szép perceiről, a szórakozás nemes emberségéről, a képzelt szárnyalásáról, a mindenki számára megszerezhető tisztult örömről.

A szemek üresen szegeződtek feléje. A férfiak mereven, mozdulatlanul ültek. Százföltű ruhákat látott, barázdás, ráncos arcokat, döbbenetes semmittevést, céltalan roskadozást és szagot érzett, a nyomor és szegénység rettenetes, átható szagát, amely mint az ökönyvát úszott feléje, befonta, kinezta, csak éppen a kétszáz férfi között tekintet nem talált, amelyben értelem villant volna.

Mintha istállóban lennének és kérdezőknek beszélnek a könyvről — dugta fel fejét ismeretlen mélységből a gondolat, de vissza is kergette rögtön. Mint szentségtörő, megbotránkozott önmagán. Emberek ök. Lelkük van, mint nekem, érznek, mint én.

Mint én? Kinek nagyobb a gondja, az övék vagy az enyém? Tíz éve hallom a nagy jövőt, amely ram vár és nem érkezik el. Ha most meghalnék, megkapnám a szép közhelyeket, amelyek a beteljesíthetetlen reményeknek kijárnak: tehetséges, fiatal író, nagyraihivatott fiatal tudós magasba ívelő karrier küszöbén. Nem derülne ki, hogy a remények nem teljesülnek. De után a végrehajtó járt nálam. Két hét óta harmadszor. A könyveim az enyéme, mert bizonyíthatóan író vagyok, de nem élvezhetem. Az én nyomorúságom összkomfortos, a tiétek egyszerű. De legalább nem kell törődnötök a tegnapielőttel és a holnaputánal.

Hirtelen valami téboiyult vagy szállta meg. Villanást akart látni a tompult szemekben. Akárhogy, akármivel. Elakadt a szava. E pillanában utálta a könyvet. A csend máskor az előadás részei között megtelítődött a megértés és megértetés egymáshoz ütődésének szikráival és a figyelem feszültségével. Ez a csend itt kocsonyás volt, tartalmatlan, semmi. Mint a szintelenségben a fekete, a zajtalanságban ez a csend.

Az előadó sikert akart csak s indulatot a bamba szemekben.

— Emberek! Ettetek ti már lazaot?! Adtatok ti már tíz pengőrt egy vacsoráért? Ettetek ráklevest öt pengőrt a ti hatfilléres bablevestek helyett. Ettetek rostos sült libát és csöben sült halat? Emberek! Elrontottátok ti már a gyomrotokat? Éreztétek a jóllakottság puffadt, langyos melegségét nyolcfogásos ebéd után? Emberek, aludtatok ti habtszta ágyban? Huztatok ti háló-

A francia kormány megszüntette a spanyol-francia határon a nemzetközi ellenőrök támogatását

A hadianyagok szállításának és az önkéntesek átkelésének tilalma továbbra is érvényben marad

Párizsból jelentik: Illetékes francia helyen kijelentették, hogy a spanyol-francia határon működő nemzetközi ellenőröknek eddig nyújtott támogatások a keddi nappal megszűnnek. Hangoztatják azonban, hogy ez nem jelenti a határsorompók megnyitását Spanyolország felé. A francia kormány elhatározását *Corbin* francia nagykövét hétfőn délután bejelentette a semlegességi bizottság elnökének.

Párizsból jelentik: Itteni beavatott helyen még nem látnak szakítást abban a jegyzékben, amelyet *Corbin* londoni francia nagykövét a benemavatkozási bizottság elnökének hétfőn átadott. Párizsban az a meggyőződés, hogy a *Chamberlain* és *Eden* által személyesen folytatott eszmecsere során sikerül rövidesen az ellenőrzés kérdését megoldani.

Az angol alsóházban Eden részletesen ismerlette a közvetítés megindításának eddigi eseményeit

Londonból jelentik: Az angol alsóház hétfő délutáni ülésén ismét szóba került az ellenőrzés kérdése. *Eden* angol külügyminiszter *Atlee* őrnagy kívánságára ismertette a semlegességi bizottság pénteki teljes ülésének lefolyását. Közölte, hogy a bizottság egyhangúlag az angol kormányt kérte föl, hogy közvetítsen az ellentétes álláspontok között. Az angol kor-

mány köteletségének tartotta, hogy ennek a kérdésnek eleget tegyen, annál is inkább, mert teljes tudatában van a nemzetközi együttműködés szükséges voltának. Reményét fejezte ki, hogy a közvetítési kísérlet eredményéről még e hét folyamán, valószínűleg már pénteken, jelentést tehetnek a semlegességi bizottságnak.

Az angol munkáspárt vezére a valenciai vörös kormány támogatását sürgeti. — A konzervatívparti többség hevesen tiltakozik, a munkáspárt tapsol

Az angol alsóházban szóba került az a francia elhatározás is, hogy az ellenőröknek adott engedélyeket visszavonják.

Eden: Ugy tudom, hogy a megfigyelők állomásaikon maradnak és az idevonatkozó francia rendelkezések szintén megtartják hatályukat.

Ifj. Henderson: Helyesli-e az angol kormány a francia kormány elhatározását?

A kérdésre *Plymouth* lord államtitkár felelt:

— Nézetem szerint — mondotta — a francia elhatározás teljesen észszerű, különösen, ha figyelembe vesszük, hogy a portugál határon sincs ellenőrzés.

Atlee őrnagy: Megigérheti-e az angol kor-

inget lefekvés előtt? Tudjátok, hogy mások mindezt megkapják, csak nektek nincs semmit. Emberek, a tiétek is az élet, az étel, az ágy, a fürdő. Ti húszfillért adtok a szalmazsákért, a Dunaparton 40 pengő éjszakára egy szoba. De ti emberek vagytok, az emberi javak nektek is valók. Emberek, ordítsatok, lazdadjatok, ne tőrjétek, akarjatok!

A csend, zajtalanság volt továbbra is. Egy szakállas öreg csavargó megvakarta a fületét és bal térdéről jobb térdére tette lyukas kobakját. A gondolat titok maradt, helyette fáradt, meggyőződésnélküli hangon, befejezésül az következt, hogy érdemes szeretni a könyvet, amelyet mindenki elérhet.

A fiatal előadó ezután végigsétált a menhely terméin, a mennyezetnélküli fészeken. Látta a patkányfogó kutyát, amely az ágyak alatt vadászik. Látta a kályhát, amelyen vörös kezek melegedtek. A vályut, amelyben mosdani lehet. Szívta a szagot önkínzó dühvel. Boldogtalanul jött és megcsendesedve távozott. Nem tudta meg, mi abban a megnyugtató, hogy másoknak még rosszabb a sorsuk, de megtudta a csend terhes pillanataiban szájára tóduló gondolatok elfojtása közben, hogy az elégedetlenség a legnagyobb kín és az emberi sorsok végletében a fásultság bamba álmát nem szabad felriasztani.

Estétikus volt. A szép rajongója. A tudás megszállottja. Semmi írás. Hazament. Borog volt, amikor megcsavarta a kád felett a csapot és abból melegvíz csurgott. Tiszta fehérneműt vett elő. Megfürdött. Ruhát váltott s a másikat kitételez szellőzni az erkélyre.

Megcsendesedve, beleilleszkedett újra saját életébe. Hűdegviz, melegviz, központi fűtés. Kezébe vett egy könyvet s néhány perc múlva megszűnt az egész világ. Robinson egyedül, olvasott a szigeten.

mány is, hogy Valencia végre visszanyeri összes jogait, melyeknek gyakorlásában a semlegességi egyezmény megakadályozta?

A kérdést a konzervatív képviselők heves tiltakozással fogadták. A munkáspártiak megéljeneztek. Majd *Eden* így válaszolt:

— A képviselő úr téved! A francia határ továbbra is zárva marad és a francia kormány csak az idegen megfigyelőknek adott engedélyeket vonja vissza.

A Vatikán résztvesz a nemzetközi békeakcióban. — Pacelli bíboros államtitkár találkozott Edennel?

Berlinből jelentik: A német sajtóban olyan hírek terjedtek el, hogy a Vatikán ki akarja venni részét a spanyol polgárháborúval kapcsolatos nemzetközi békeakcióban és hogy Pa-

* Minden hiábavaló volt? Akkor csak a legjobb szer, a Togat segíthet. Togat nemcsak fájdalomcsillapító hat, hanem gyorsan és biztosan meggyógyítja a rheumát, köszvényt, ülőidegzésűt, gripát, idegfájdalmakat, főtájtást és hűléses betegségeket. Gyógyszertárakban és drogériákban. Lei 12, 52, 130.

A vörös hadsereg hatezer embert veszített a Madrid alatti harcokban

Angol brigád a spanyol nemzetiek ellen. — Fölényben vannak a Franco tábornok csapatai. — Egyik nemzeti hadihajó Valenciát ágyúzza

Párizsból jelentik: A Havas francia hírszolgálati iroda a spanyol harcterekről a következőket jelenti:

A madridi vörös csapatok a brunéai szakaszon támadást kíséreltek meg, de az eredménytelen maradt. Sehol sem tudtak a nemzetiek megerősített állásaiba behatolni. A vörösek vesztesége a legutóbbi négy nap alatt meghaladja a hatezert. A támadásban résztvevő vörösek oldalán egy tisztán angolokból álló brigád is. A brigád vezetője Brown, aki tagja volt az angol kommunista párt központi bizottságának, szintén elesett. Elesett a jugoszláv kommunista párt egyik vezetője, *Laridics* is, aki a 13-ik nemzetközi brigád politikai biztosja volt. A Ha-

A továbbiak során egy munkáspárti képviselő megkérdezte a külügyminisztert, igaz-e, hogy Franco tábornok megtagadta az engedélyt a bilbaoi angol konzulátus újból megnyitására.

Eden: Azt mondják nekem, hogy ez nem igaz.

AZ ANGOL KORMÁNY ÓVÁST EMELT AZ OLASZ SAJTÓ TÁMADÁSAI MIATT.

A továbbiak során *Eden* bejelentette, hogy az angol kormány szóbeli tiltakozást nyújtott át Rómában az olasz sajtó állandóan megismétlődő támadásai miatt, melyben azzal vádolják az angol kormányt, hogy beavatkozik a spanyol polgárháborúba. *Drummond* római angol nagykövét utasítást kapott, magyarázza meg az olasz kormányt, hogy ez az állítás teljesen alaptalan. Megelégedéssel jegyezte meg *Eden*, hogy a Bari-i rádióállomás legutóbb a Palesztina felosztásáról szóló tervvel már tárgyilagosan foglalkozott.

NÉMET ÁGYUK A GIBALTÁRRAL SZOMSZÉDOS PARTVIDÉKEN?

Kenedy képviselő megkérdezte a külügyminisztert, tudomása van-e róla, hogy Németország megerősítette a Gibraltárral szomszédos partvidéket és azokat az ágyukat, amelyek szakértők szerint uralkodnak a kikötőn s hogy csak akkor szerelik le, hogy ha Franco győz.

Eden: Tudomásom szerint Franco tábornok ütegeket állított fel a partvidéken, *Algeciras* és *Tarifa* között. Értesüléseink azonban nem erősítik meg azokat a sajtóhíreket, melyek szerint a német szakértők segítettek az ütegek felállításánál. A helyzetet egyébként állandóan a leg gondosabban figyeljük. Ennél többet most sem mondhatok.

Ede munkáspárti képviselő megkérdezte, honnan kapta Franco ezeket az ágyukat. *Atholl* hercegnő pedig azt a kérdést tette föl, milyen messze hordanak ezek az ágyuk. *Eden* kijelentette, hogy válaszához nincs hozzátenni valója.

DEL VAYO VALENCIAI KORMÁNY- MEGBIZOTT EDEN KÜLÜGYMINISZTERNÉL.

Londonból jelentik: *Eden* külügyminiszter hétfőn fogadta *Del Vayot*, a valenciai kormány megbízottját. Diplomáciai körök szerint a látogatás nem hivatalos. *Del Vayo* kedden Párizsba utazik.

Pacelli bíboros-államtitkár már tárgyalta is a kérdésben *Eden* külügyminiszterrel.

Az *Angriff* „Különös véletlen” címmel azt írja, hogy *Deauville*, ahol *Eden* a hét végét töltötte, gépkocsin alig egy negyedóránnyira esik *Lisieux*tól. A lap nem tartja kizártnak, hogy *Pacelli* bíboros-államtitkár *Deauville*-be utazott és ott találkozott *Edennel*. A találkozást *Sir Eric Phipps* párizsi angol nagykövét közvetítette, akinek felesége rendkívül vallásos nő és résztvevő a *Lisieuxi* eucharisztikus kongresszuson.

.....

Vidéki nagygyűlést tart a tudomány-népszerűsítő Muzeum-Egyesület

Történelmi, néprajzi, orvosi és társadalom-tudományi előadások sorozata. — Megünneplik a nagy székely történetírónak, báró Orbán Balázsnak az emlékezetét

A „Múzeum Egyesület“ aug. 29., 30., 31-én Odorheiu tartja idei vándorgyűlését, amely tudományos életünk legkiválóbb eseményének ígérkezik. A vándorgyűlés előkészítésén lelkes rendezőbizottság fáradozik, az élén dr. Jodál Gábor odorheiu ügyvéddel, aki a rendezőbizottságba a város minden vezetőjével bevonta, hogy minél jobban biztosíthassák a nagyjelentőségű művelődési megmozdulás erkölcsi sikerét, a vándorgyűlés látogatottságát. Udvarhelyszék érdeklődésének felkeltéséről egyébként az EME szakosztályai is gondoskodnak, mert előadásai műsorába olyan előadásokat vettek fel, melyek bizton számíthatnak a közérdeklődésre.

A Bölcsészeti, nyelv- és történettudományi szakosztály a vándorgyűlésen a következő előadásokat tartja: 1. Bíró Lajos: Odorheiu élt neves jezsuita plébánosok és írók. 2. Dr. Császár Károly: Irodalmi értékelés. 3. dr. Jancsó Elemér: A mai irodalomtörténetírás. 4. László Dezső: Az ifjúság problémája. 5. Szabó András: Benkő József élete és munkássága. 6. Dr. Szabó T. Attila: A nyelv épsége. 7. Dr. Tavasz Sándor: A gazdasági élet etikája. 8. Vajda Ferenc: Adatok Odorheiu történetéhez. 9. Vámszer Géza: A székelyföldi falvak és városok települési formációi. 10. Vámszer Géza: Népies elemek egyházművészetünkben.

A Természettudományi szakosztály előadásai: 1. Bányai János: Fürdőélet régen és most. (Vetített képekkel.) 2. Dr. Boga Lajos: A falusi ember házi patikája. (Vetített képekkel.) 3.

Cseke Domokos: A Barcaság fővárosában. (Vetített képekkel.) 4. Husz Ödön: Új fajok születésének lehetőségei. (Vetített képekkel.) 5. Dr. Szász Ferenc: Egi bombák. 6. Török Zoltán: Elraktározott napsugár-e a petróleum és a földgáz? 7. Dr. Tulogy János: A turistaságról.

Az Orvostudományi szakosztály előadásai: Dr. Fugulyán Katalin: Mit kell tudni a szemüvegről. 2. Dr. Koleszár László: A nátháról. (Vetített képekkel.) 3. Dr. Koleszár László: Az

orvostudomány haladása a háború óta. (Vetített képekkel.) 4. Dr. Orient Gyula: Kétezer éves orvosi műszerek. (Bemutatással.) 5. Dr. Schmidt Béla: Semmelweis tragédiája. 6. Dr. Traub Vilmos: A nikotinról, mint szívméregéről.

A Jog- és társadalomtudományi szakosztály előadásai: Petrovay Tibor: A szövetkezetek jogi, társadalmi és gazdasági jellege. 2. Szűcs Elemér: A sport társadalmi hatása. 3. Dr. Tusa Gábor: Pár szó a Múzeum Egyesületről.

A Múzeum Egyesület megkoszorúzza vándorgyűlése alkalmával báró Orbán Balázsnak, a „legnagyobb székely“-nek Szejken lévő sírját és több, Odorheiu művelődésében nevezetesebb szerepet játszott egyéniség emlékének áldoz. A díszüli előadást ez alkalommal a Természettudományi szakosztály nevében dr. Balogh Ernő tartja „Az anyagok változásainak visszatérő útjai“ címen, a közpébi szokások serlegbeszédet az EME alapítójáról, gróf Mikó Imréről, dr. Tavasz Sándor mondja. A vándorgyűlés után kirándulások lesznek.

Reménysugár a betegek lelkében

Már megszoktuk, hogy az állami osztálysorsjátékot úgy tekintjük, mint szerencsejátékot. Az természetes is, mert az állami osztálysorsjátékon kétszáz lelt kockázatunk — egy negyed sorsjegy árát — s ha szerencsénk van, nyerünk egymilliót.

Azonban az állami osztálysorsjátéknak egy másik fontos jelentősége is van, amely mondhatni éppen oly nagy, mint a milliók szíjjel-osztása. Az alábbiakban az állami osztálysorsjátéknak erre a másik fontos jelentőségére mutatunk rá.

Rövid idővel ezelőtt adtak át ünnepélyes külsőségek közt rendeltetésének a Cetatea-Alba megyében lévő Bugas községben egy tudószanatóriumot. Az ünnepélyen résztvett öfelsége II. Károly király is, aki emelkedett szavakkal mutatott rá arra, hogy milyen örömet okoz az neki, amikor országunk egy ilyen jelentős intézménnyel gyarapodik. Nem mindennapi esemény volt ez az esemény és szinte határköve egy új korszaknak,

amelybe most lép társadalmunk.

Kétségkívül ezek a most megindult akciók, amely során egész sereg sanatóriumot, kórházat és más hasonló intézményt létesítenek, új korszakot jelentenek országunk egészségügyi terén. Sajnos azonban, ezeknek az intézményeknek az építéséhez nincs meg mindig a szükséges összeg. Ezenkívül állandó fenntartásuk is sokba kerül. Az állami osztálysorsjáték tekintélyes összegeket ad évenként erre az egészségügyi alapra, főként a tudóbetegeket gondozó és gyógyító intézmények javára. Ebből az összegből építették a bugazi sanatóriumot is, amely a szakértők véleménye szerint a legmodernebb ilyenemű intézménye az országnak és bátran a külföldi tudószanatóriumok mellé lehet állítani. Ugyancsak az állami osztálysorsjáték által adományozott alapból kezdődött meg Gorj megyében Dobritan, Prahova megyében Moreniben és a Banatban Resitan hasonló építkezés. Aki látta ezekben a sanatóriumoknak a tervrajzait és építési tervét, az bámulattal adózik annak, akinek segítségével létrejönnek ezek az intézmények. A három legutóbb említett sanatóriumot rövidesen átadják rendeltetésének és a szenvedőknek a száma rövidesen csökkenni fog. Az ország falvai és külvárosainak lakosságát megtizedeli a tudóvesz. Pedig gyógyítani lehet, ha idejében megfelelő kezelésben részesítik a beteget. A hanyagságnak tulajdonítható, hogy eddig nem voltak ilyen sanatóriumaink. A napokban kezünkbe került egy statisztika, amely szerint országunkban tizenkét tudóbeteg számára van egy ágy. Vagyis tizenkét beteg közül csak egy van olyan helyzetben, hogy gyógykezeltethesse magát.

Az állami osztálysorsjátéknak ez a jótékony akciója minden dicséretet megérdemel. És amikor majd hallani fogjuk azt, hogy Romániában csökkent a tudóbeteg számát, hálaival fogunk gondolni az állami osztálysorsjátékra, mert ő volt az, aki legelőször felvette a harcot az ellen a szörnyű betegség ellen.

Az állami osztálysorsjáték folytatja ezt a kettős munkáját. Oszítja a szerencséseknak a milliókat és reménysugarat keit a szerencsétlen betegek lelkében.

Felvétel a satumarei és oradeai papneveldebe

Azok az ifjak, akik hivatást éreznek a papi pályára és a szükséges testi tulajdonságokkal is rendelkeznek f. é. július 15-ig terjesszék be folyamódványukat a Püspöki Hatósághoz Satu-Maren és Oradeán, jelezvén, hogy melyik egyházmegyébe kérik felvételüket.

A sajtóközli folyamódványhoz mellékelni kell a) keresztlevelet, b) érettségi bizonyítványt, c) plébános (hitoktató) zárt borítékban csatolt jellemző jelentését, d) a szülők házassági bizonyítványát, e) bérmelevelet.

A felvételi vizsgálatra személyes megjelenés kötelező éspedig július 17-én délelőtt 10 órakor az oradeai, július 19-én délelőtt fél 11 órakor a satumarei püspöki irodában.

A felvételi vizsga tárgya: Hittan, latin nyelv, szónokias és ének

A SZERENCSE SZÉKHELYÉHEZ

Az Állami Sorsjáték játékosai meggyőződtek, hogy ez a sorsjegyáruda osztja szét a legnagyobb nyereményeket.

Vásároljon a 14. Sorsjáték I. osztályára egy sorsjegyet az

AURORA
sorsjegyárudánál.

Huzás JULIUS 15.-én.

Helyi cím: **UNION S. A.**
Oradea, Bulv. Reg. Ferdinand 1.

Coudenhove-Szentkeresztly:

Beszélgetés az életszentségről

88 oldal. Izléses karton borítékban. Füzve 65 lei és portó.

Rendkívül mélyenjáró példabeszédekben mutatja meg ez a könyv Árpádházi Szent Erzsébetben az ember és a szent harmonikus egységét

Megrendelhető könyvosztályunknál.

Nagy lelkesedéssel üdvözölte a pápai követet Bucovina legnagyobb magyar faluja

Cassulo András apostoli nuncius július 8-án délelőtt az egyházmegyei püspök kíséretében Cernauti felé tartott a gyorsvonaton. A vasútállomásokon történt üdvözlések közül a leglelkesebb és lehangulatossabb az volt, amit Dornesti katolikus magyar község állomásán rendeztek a pápai követ tiszteletére.

A méltóságteljesen beérkező vonatot Dornesti község állomásán, színpompás népi öltözetben, hatalmas katolikus magyar tömeg várta. Pedig nyári hétköznap volt. Ők azonban egy-két órára letették a kaszát, a sarlót és ott hagyták az aranykalászokat, a napsugarban égő mezőt...

A vonat ablakából kedves, mosolygó arcú kitekintő pápai követet Dornesti község esperes-plébánosa latin nyelven üdvözölte. A pápai követ szintén latinul köszöntö meg az üdvözlést, amit *Sebestyén A.* esperes-plébános magyar nyelven tolmácsolt a népnek. Erre a nép tízes lelkesedéssel háromszoros harsogó éljenti kiáltott a pápai követre és felesendült a népi énekkar ajkán a pápai himnusz: *Hol Szent Péter sirba téve...*

Meg kell említenünk egy kedves epizódot. A pápai követ az egyik katolikus magyar lányka kezéből elkérte a kis, IHS jelzésű, keresztet, fehér templomi zászlócskát, meghatódott, alázatos lelkiülettel megcsókolta a rajta levő keresztet, a megváltás szimbólumát, megüldöztette a zászlócskát és visszanyújtotta.

A magas vendéget és kíséretét közben gyümölcsléből készült hűsítőitalal kínálták.

Amikor a vonat elindult, a vasútállomáson összegyűlt tömeg, az a tömeg, amelyet a pápai nuncius méltán nevezett „populus fidelis”-nek, hűséges hitű népnek, túlaradó lelkesedésében ismét háromszoros harsogó éljenti kiáltással bucsuzott el *Cassulo András* apostoli nunciustól.

László Antal.

A német-osztrák megegyezés évfordulója

Schuschnigg kancellár a külföldi laptudósítók előtt Ausztria függetlenségének politikája változatlan fennmaradásáról beszélt.

Sajtóegyezmény Németország és Ausztria között az egymáselleni támadások eikerüléséről

Bécsből jelentik: Schuschnigg osztrák szövetségi kancellár hétfőn beszédet mondott a külföldi laptudósítók bankettjén, amelyet a német-osztrák megegyezés évfordulóján rendeztek. Kijelentette, hogy egy dolgot hiába várnak az osztrák politikától: a meglepetést. Ausztria politikai célkitűzése továbbra is az állami függetlenség és biztonság kérdése és az osztrák nép életlehetőségének megjavítása marad. Ausztria nem hajlandó eltérni ettől a nyílt és egyenes vonalú politikától.

A kancellár ezután alkotmányjogi tervét fejtegette és kijelentette, hogy az új alkotmány, mely elméletben már teljesen készen van, gyakorlatilag is hűből és vérből való testté válik előreláthatólag egy éven belül.

Berlinből jelentik: Hivatalosan közlik, hogy a július 11-iki osztrák-német egyezmény értel-

Új fegyverszünet után új harcindítás az északkeleti határon

Hétfőn az eddigieknél is súlyosabb lett a helyzet. — Az összes japán pártok ünnepélyes esküt tettek a kormány támogatására. A kínai kormány a japánokkal szemben elrendelte a legálidosabb ellenállást

Nankingből jelentik: A kínai külügyminisztérium jegyzéket inézett a japán nagykövetséghez, kijelentve, hogy semmiféle Észak-Kínára vonatkozó egyezmény nem érvényes a központi kormány megerősítése nélkül. A lapok szerint a központi kormány teljes ellenállásra buzdította a pekingi köröket.

Az angol Reuter iroda jelentése szerint a legutóbb ismét fellángolt észak-kínai harcoknak az újabb fegyverszünet véget vetett. Mindkét fél megígérte a harcoktól való tartózkodást Vangting és Tiensin területén. Tiensinben enyhítették az ostromállapotot.

Egy másik Reuter-jelentés viszont már arról számol be, hogy hétfőn este a japánok és kínaiak között újból megindultak a harcok, melyek az éjjeli órákban még tartottak.

Tokióból jelentik: A japán hadügyminisztérium hivatalos közleménye megállapítja, hogy Észak-Kínában a helyzet a hétfői nap folyamán az eddiginél is súlyosabbá vált. A japán csapatok eleget tettek a kínaiakkal

kötött egyezménynek és az egyezményben megállapított határvonalra vonultak vissza.

A kínaiaknak is vissza kellett volna vonulniuk, de ehelyett megszállták a japánok által kiürített területet és Pápucsán felé harci mozdulatban közeledtek. A kínaiaknak ez a magatartása a páni hadvezetőséget arra készítette, hogy ellenintézkedésekkel válaszoljon.

Tokiói jelentés szerint Conoye herceg miniszterelnök Tokióba kéréte a politikai pártok hatvan vezető tagját, akik előtt ismertette a helyzetet. Jelen volt a kormány valamennyi tagja is. A megbeszélések azzal végeztek, hogy a hatvan politikus, akik között ellenzéki is volt, ünnepélyes esküt tett, hogy támogatni fogják a kormány intézkedéseit. Kötelezte magát erre valamennyi japán politikai párt is.

Nankingből jelentik: A kínai központi kormány utasította a 29. hadsereg parancsnokát, hogy a japánok előnyomulását tartóztassa fel, bármibe kerüljön is.

Viharos hangulatban tartotta meg ülését Mures megye kiegészített tanácsa

Önálló magyar lista két megyeválasztáson

Targu-Mures. Saját tud. Hétfőn délelőtt az újonnan megválasztott vármegyei tanácsosok bevonásával alakuló ülésre hívta egybe Porubskó megyefőnök a vármegyei tanács tagjait, amelyen valamennyien megjelentek. N. Ica esperes korlátozott vezetésével kezdték meg a szavazást, melynek során a magyarpárti tanácsosok tartózkodtak a szavazástól, majd a nemzetipárti tanácsosok is arra az álláspontra helyezkedtek. A tanács liberálpárti tagjai tehát teljesen pártizem-pontok alapján, saját ízlésüknek és igazságérzetüknek megfelelően alakulhattak meg. Mures megyét kormányzó vármegyei tanács tisztviselőiből így egyetlen helyet sem jutattak a kisebbségeknek, sem a román ellenzéki pártoknak. Jelenlét-

a szavazásra, hogy a tizenkilenc magyarpárti és nemzetipárti üres szavazólappal szemben csak 11 liberális szavazat volt. Így a vármegyei tanács megalakulása törvénytelen. Még a korlátozott Augusztin sem élt szavazati jogával s kivonult partijával együtt a tereméből. A fenti tizenegy szavazattal egyhangúlag választották elnökké Andresan Emil felkészt és különös kegyként dr. György Józsefet és Schmidt László ihodi plébánost is beválasztották az Ősmarosszéki vagyon alapított ellenőrző bizottságba. Az alakuló gyűlés nyen lefolyása élénk megbeszélés tárgyát képezi.

AZ ÖNÁLLÓ LISTÁK JELŐLTJEI

Zalau. Saját tud. Salaj megyében a megyei tanácsválasztás július 25-re van kitűzve s állítólag most már meg is tartják ezen a napon. A zalai városi tanácsválasztást, amely szintén július 25-én lett volna, október 24-re halasztotta el a belügyminiszter. A közeli megyei tanácsválasztást nagy propaganda előzi meg. A kormánypartiakon kívül eddig a Nemzeti Parasztpárt és a Magyar Párt tették le választási listáikat a törvényeseknél. A Magyar Párt intézőbizottságának pár nappal ezelőtti megtartott ülésén hozott határozata értelmében a salajmegyei magyarság önálló listával vesz részt a választáson, a nemzeti-parasztpárttal, bár megindultak a tárgyalások, nem tudtak megegyezni. A Magyar Párt jelöltjei a következők: gróf Beldi Kálmán megyei párttagozati elnök; báró Jósika János, dr. Kaizler György, Brandt József, dr. Gazda Endre, dr. Tóth Zoltán, Bodó Ferenc id. Kéthely István, Köblös Endre, báró Blomberg Frigyes, Lipcsey Gyula, Nagy Jenő, Baumgartner Endre, báró Gyóffy Lajos, dr. Nagy Béla, Lovass István, Bartha Miklós, Fodor Béla, dr. Tapsony Endre, Meleg András, Vargha László, Princzinger Antal, Mentő István, K. Bereczky Lajos, Lang György, Fetscher Antal, Csiba Sándor, Eder Géza és Kattra Endre.

Dicsősanmarin Saját tud. Tarnava-Mica megyében július 25-re írták ki a megyei tanácsválasztást. Eleinte szó volt ugyan egyes pártok közötti megegyezésről, de a különböző tárgyalások nem vezettek eredményre. A különböző pártok így önálló listával indulnak a választáson. Az eddigiek szerint hat párt indul önálló listával: Névszerint: a Magyar Párt, a Frontul Popular, a Nemzeti Parasztpárt, a Liberálisok, a Szász Párt és a Gogisták. Lehet, hogy még egy-két párt is kapcsolódik a küzdelembe. A titkos és nyílt választási propaganda, már szerte a megyében megindult.

Sziszka

Uj lakó, egy műasztalos költözött az udvarunkba, a leghátulso földszinti lakásba. Nyelvéseztileg meghatározatlan neve van, amilyenekkel a régi osztrák birodalomban találkozott gyakran az ember s amelyek viselői nemzeti hovatartozásági öntudatukban éppoly elmosódottak, kevertek és felemásak, mint neveik. De jó ember ez a műasztalos és kitűnő lehet a szakmájában: a legfinomabb javító munkákat hozzák műhelyébe, leginkább antik bútordarabokat, amelyek rendbehozásán aránylag kevés, pepecselő munkával nagyszerűen keres. Nem is tagad meg magától semmi egyszerű örömet: esténként kiül a műhely elé, hol egy rokokó székre, hol egy biedermeier fotelbe, aszerint, hogy milyen stílusú bútordarab vár nála javításra s a felesége, egy korán öszült, szikkadt, meddő fehérnőp bőséges vacsorákat talál eléje a rozszant, vedlett pulitúrú asztalkára, vagy töredezett faragású íróasztalra, amit pár nap múlva mint ragyogó antik gyönyörűséget fognak beállítani valamelyik fejlett izlésű gazdag ember lakásába.

S a hevenyén terített asztalnál, a kitűnő iparosember és öregedő felesége mellett ugyancsak rokokó székekben vagy biedermeier fotelben ül minden este a család harmadik tagja: Sziszka.

Ő is vacsorázik. Vajaskenyeret és hirtelen sültet, kását és más tápláló zsíros kolyvasztékokat, amelyek mibenlétét nem lehet megállapítani megfigyelő helyemről. És Sziszka az eléje tett lábaskából illedelmesen, okosan, boldog mormogással táplálkozik.

— Kérsz még valamit, édesanyám leánya? — fordul hozzá az asszony, miután a nagybecsű családtag elfogyasztotta a szokásos adagot, mire Sziszka rendszerint igenlően bólint értelmes fekete fejével és a gyöngéd anyai hang viszonzásául bensőségteljesen elvakikantja magát.

Az újabb táplálékigénylésre a hölgy így szól az urához:

— Édesapa, adj még a leányodnak a magadéból.

S a családfő készségesen megváltik legszébb bécsiszeletfalatjától a Sziszka javára.

Meg is látszik ökelmén. Zömök, fekete törzsén fényesen feszül a bőr, s ha magasságban — talán valamelyik nagyanyjának fajtisztaságrontó hütlensége miatt — nem is éri el a dandogok fejlettségét, jóltápláltságával és gondozottságával bizonyára felveszi a versenyt akár melyik bojárház kényeztetési között nevelkedő tajtestvérel.

Azt is pontosan tudjuk az udvarban, hogy hány kilót nyom. Mikor ugyanis a főlakó cselédje, egy apahidai parasztasszony anyai lelkesedéssel újságot a lakóknak, hogy fiacskája már tizennégy kiló, a műasztalosné komolyan és meggyőződéssel felelt:

— Az én Sziszikém negyvennyolc kiló. Kettővel több, mint az anyja.

Már mint ő, az asztalosné.

Általában ilyen, a párhuzamosság elvét mindig tiszteletben tartó beszélgetések szoktak végbemenni a kisfiáról boldog áradozással beszélő cseléd és a Sziszkájaiban élettartalmat talált műasztalosné között:

— Jaj, a kisfiam úgy szereti a puliszkát!

— Sziszka bizony meg nem enne. Hús kell a betyárnak! És néha ftnom szópóbornyú csontot veszek neki csemegéül.

Vagy:

— Ma olyan meleg volt! Háromszor is megfürasztottam a kisfiamat...

— Sziszkam is sokat szenvedett szegény a hőséggtől. Minden két órában hidegvizle mosással segitettem rajta.

Máskor meg:

— Ha azt kérdezem a kisfiamtól: „Hol az édesapád?” — a szívére teszi a kis kezét és nagyot sóhajtvá mondja: „Messze, messze”.

— És Sziszka? ... Ha rászólok: „Menj az apádhoz” — egy pillanat alatt a műhelyben terem.

Egyszer így dicsékedett a parasztasszony:

MERCUR

SORSJEGYÁRUDA

BIZTOSITJA AZ ÖN NYARALÁSÁT

Vásároljon e sorjegyárudától sorjegyet az Allami Sorsjátéka és július 15.-én, amikor a 14. sorsjáték I. osztályának a húzása lesz,

NAGY NYEREMÉNYT FOG NYERNI.

Látogassa meg a

MERCUR

SORSJEGYÁRUDÁT

Helyi fiók:

DACIA BANK Rt. (Menetjegyiroda)
Oradea, B-dul Regele Ferdinand 9.

Rablógyilkosság áldozatául esett az aradi szerb esperes testvérhuga

Az álarcos rabló négy revolverlövessel gyilkolta meg az ellen-szegülő postatisztviselőt, majd önmagával végzett

Arad. Saját tud. Megdöbbentő hír érkezett Jimbolean keresztül a jugoszlávai Nagybecskerekéről az aradi szerb parochiára. A hír szerint megrendítő körülmények között hétfőn délelőtt meggyilkolták Kovintyity Lubicát, Kovintyity Uros aradi szerb esperes testvérhugát. A tragikus hír éppen akkor érkezett, amidőn az esperes a templom védszentjének, Péter Pálnak ünnepe alkalmából nagymisét celebrált a szerb templomban. A táviratot a templom egyik szolgálója vette át, aki izgatottan közölte a hírt Mitrics Vladimírral, az itteni szerb egyházközség vezetőségi tagjával, s tőle kért tanácsot, hogy mitévő legyen? Mitrics Vladimír úgy határozott, hogy megvárják, amíg Kovintyity Uros befejezi az ünnepi misét s csak a szertartás elvégzése után közölték vele nővére meggyilkolását. A szűkszavú távirat szerint a köztisztviselőben

álló esperes nővére rablógyilkosságnak esett áldozatul. A nagybecskereki postahivatalba, — ahol az áldozat tisztviselő volt, — hétfőn délelőtt álarcos rabló hatolt be, aki a pénztárt akarta kirabolni. Midőn a tisztviselő közbelépett, a rabló négy revolverlövessel meggyilkolta, majd saját maga ellen fordította a fegyvert s szívenlőtte magát.

Kovintyity Uros esperes a megrendítő hír vétele után nyomban utnak indult Jugoszláviába s a délutáni órákban már át is jutott a határon. A tragikus körülmények Aradon nagy megdöbbentést kellett, annál is inkább, mert szüridejét többnyire itteni bátyjánál, Kovintyity Uros esperesnél töltötte s így sokan ismerték a városban.

— Egészen a sarokig és vissza gyalog sétált el a fiam. De ki is fáradt belé!

Mire az asztalosné fölényesen jegyezte meg:

— Oh! Sziszka egy iramban fut a Cizmigiúig meg vissza. Es meg se kottyan neki!

Szó mi szó, a cselédasszony gyermeke más tekintetben se nagyon bírja az összehasonlítást. Egész nap egyedül, maszatosan, felügyelet nélkül csettlik-bollik a krumpliköves udvaron, hol a lépcsőről esik le, hol az élősörénybe bukva karmolja össze magát, az is megesik, hogy az utcáról hozza be nagy szitkozódva egy sofőr vagy bérkocsis: „Miért eresztik ki ezt a kölyköt? Egy hajszál, hogy agyon nem gázoltam!” ... Sziszka gondosabb nevelésben részesül, mindig jól mosdatott, fényesre kefélt és sokkal fegyelmeltebb is. Engedelmesen, bölcsen és kényelmesen heverészik a ház sarkában számára leterített szőnyegen, a hangját is alig lehet hallani egész nap, csak olyankor rohan bős ugatással elő, ha munkát kereső szegény ember vagy rongyos és alázatos koldus vetődik az udvarra. Mert Sziszkának nincsenek demokratikus érzései.

A napokban a levélhordó, aki évek óta jár a házba és minden kis cselédlányt ismer út, fejtő vakarva állt meg az udvar közepén.

— Lakik itt egy Sziszka kisasszony? ... Domnişoara Sisca! — kiáltotta, hogy ne kelljen mind a nyolc lakásban végigkérdezősködni. — Levele van!

Itt is, ott is derűs arcok jelentek meg az ablakokban, csak a műasztalosné jött ki komolyan a hátsó földszinti lakásból és nyakörvénél vezetve a dán dögöt, kimért szertartással mutatta be a postásnak:

— Sziszka kisasszony.

A levél egy sorsjegyelárusítótól jött. A Sziszka száma nem nyert a legutolsó húzáson. Küldik azonban neki a következő osztály sorsjegyét...

A szelid, jó postás bácsi, aki esőben, fagyban, zivartokban rendületlen türelemmel hordja a leveleket és akit sohase látott még senki felindultnak vagy tiszteletlennek, a haragpiroságtól elfutott arccal fordult el és kifelé ment, mely megbotránkozással dörmögte:

— Itt ez már mégis csak disznóság.

— És, őszintén szólva, igaza volt

(J. B.)

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal
és előfizetés teljesítési helye

Jradea, Strada Regele Carol II. 5

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Hálójáró: Egész évre 800, fél évre 400
negyedévre 210, egy hónapra 70 lej.

Magyarországon: Egész évre 50 P., fél évre 25 P., negyedévre 15 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepek 24 fillér.

Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.

Telefon: 27.

Felelősszerkesztő: **PERÉDI GYÖRGY**

Cluj-i szerkesztő: **dr. Sulyok István**

Cluj, Piata Unirii 13.

Szövegeket nem örvölünk meg és nem adunk vissza.
Csakias választékos magánlevelekre válaszolunk.

Zürichi zárlat. Párizs 16.94, London 21.68,
Amsterdam 240.15, Berlin 175.40, Bécs — schilling
82.70, Prága 15.23, Varsó 82.90, Belgrad 10,
Bucuresti 325.

1940-BEN NEMZETKÖZI VILÁGKIÁLLITÁS LESZ BUCURESTIBEN. Bucurestiből jelentik: A fővárosi lapok jelentése szerint 1940-ben nemzetközi világkiállítás lesz Bucurestiben. A kiállítást a londoni City egyik bankcége rendezi s a kiállítás költségeit egymillió fontban (800 millió leiben) állapították meg. Londonban július 9-én már alá is írták a „romániai nemzetközi kiállítás részvénytársaság” szerződését. A cég az egymillió font első részletét: 150 ezer fontot még ebben az évben folyósítja és a szerződés értelmében az angliai, amerikai és holland propagandát is ő látja el.

Nagyszabású lesz a timisoarai román székesegyház. Timisoara. Saját tud. A román katedrális építési munkálatai nagyban előrehaladnak. Legközelebb már megkezdik a torony kiépítését is. A torony nyolcvanhét méter magas, tehát a város legmagasabb építkezése lesz. Hét harangot szerelnek fel benne, öntésükre a helybeli Novotny-cég kapott megbízást. A három ezer kilós nagyharang a legnagyobb lesz a városban.

A megyei tanács kiegészítő választásai Arad megyében. Saját tud. Vasárnap tartották meg Arad megyében a megyei tanács kiegészítő választásait. A választásokról az aradi megyefőnökségre hétfőn délelőtt érkezett végleges jelentés, amely szerint a szavazatok a következő eredménnyel véződtek: a szavazásra jogosult 112.265 választó közül 72.445 szavazatot minősítettek érvényesnek. Ebből a Frontul Romunesce 11.340 (15 százalék), a Liberális, Magyar és Német Párt paktumos listájára 25.384 (35 százalék), a Nemzeti Parasztpártra 14.541 (20 százalék), Bratianu Gheorghe pártjára 3.257 (4 százalék), a Cuza-Goga pártra 6.144 (8 százalék), a Hitlerista német pártjára pedig 4.799 (6 százalék) szavazatot esett. Így a megyei tanácsban levő 15 helyet a liberális és német párt jelöltjei töltik be. A Magyar Párt jelöltje Szuchy Pál dr. aradi ügyvéd, az itteni Magyar Párt vezetőségi tagja volt, így az aradi magyar kisebbséget ő képviseli a megyei tanácsban.

Ahol egyenruhát kapnak és szegényházba kerülnek a koldusok. Simleul-Silvaniei. Saját tud. Petrysin Iván, a város közigazgatási ügyosztályának főnöke, érdekes szabályrendelet tervezetet dolgozott ki a kéregetés megszüntetésére, illetve a koldusügy végleges rendezésére. A tervezet rövidesen a tanácsülés elé kerül és annak hatályba lépése esetén remélhetőleg, rövid időn belül megszűnik a koldulás Simleul-Silvaniein. A tervezet értelmében ugyanis a koldusokat a város által fenntartandó szegényházban fogják elrendezni, ahol ingyen lakást és teljes ellátást fognak kapni. Ennek ellenében, természetesen, tilos lesz számukra a koldulás. Hogy az esetleg mégis kéregetni szándékozó koldusokat könnyebben ellenőrizhessék, a szegényház lakói számára egyenruhát készítenek. Ha valamelyik ilyen egyenruhába öltöztetett szegényházi lakót koldulásra érnek, azt a rendőrségi közegek elfogják és megbüntetik.

EZÜSTMISÉS PLÉBANOS. Arad. Saját tud. Bensőséges ünnepség keretében tartotta meg Stéger Gyula Socodor-i plébános ezüstmisését Pancotan, szülőfalujában. Az ünnepélyes szentmisét Wilkomm Adám szentszéki tanácsos Tomnatic-i plébános celebrálta, Schuster Tamás pancotai plébános, Kleind Mátyás minorita újmisé és az ünnepelt segédletével, míg az ünnepi beszédet Fodor József, a Katolikus Népszövetség egyházmegyei főtitkára, Timisoara-i áldozópap mondta. Az oltáryanai tisztséget Padlovics Kornélné, a Titan-Nudrag Calan vállalat kereskedelmi igazgatójának neje (Bucuresti) töltötte be. Mise után Schuster Tamás pancotai plébános a papság, Unterweger József állami tanító a hitközség, Kleind Annus pedig a Mária Kongregáció nevében mondottak üdvözlő beszédeket. Az ünnepség után a családi házból ebéd következett, amelyen a papság, az egyházi intézmények vezetői, a kononok és a helybeli előkelőségek vettek részt.

A templomért! Az ogra de muresi római katolikus hívek templomot óhajtanak emelni. Az ott élő nagyszámú katolikus híveknek úgy hiányzik az Isten háza, mint egy falat kenyér. De bármennyire szeretnék is, a maguk erejéből nem tudják felépíteni a templomot. Ezért lapunk utján kéri azokat a jószívű embereket, akiknek még módjukban van adakozni: járuljanak hozzá ahhoz, hogy egy kis székely község katolikusai saját templomukban dicsérességek az Urat. (Cím: Sanpaul, jud. Tarnava-Mică. Római katolikus plébánia.)

Konfekciós-raion

létesítése céljából

ploesti-i nagy áruház kombinációt keres konfekciós gyárral, vagy specialistával. Aíánlatok:

Agentia de Publicitate T. Atanasiu, Bucuresti, Calea Victoriei 33.

Satumarei híradó. Saját tud. A vármegye vezetősége elhatározta, hogy az állatvédelem fokozására állatkórházat állít fel több helyen is a megyében. A tervet úgy a kormány, mint a Mezőgazdasági Kamara pártfogolja. — A törvényszék hétfőn hirdetett ítéletet dr. Klein Alfréd satumarei orvos bűnpörében, akit csalással és sikasztással vádolt az ügyészség. Dr. Kleint unoka huga: Melchner Kató jelentette fel, mert az orvos nem adta ki egy házvétellel kapcsolatban megígért hozományát: egymillió lejt. A bíróság dr. Kleint felmentette és a feljelentő leányt polgári perre utasította. — Matucza Györgyné 70 éves munkásasszony, nyomora miatt felakasztotta magát. Levágták, de már nem volt benne élet. — A városban még egy öngyilkossági kísérlet történt. Frenkel Lajos kereskedő összeveszett a feleségével; az asszony efeletti elkeseredésében marószódát ivott. Idejében alkalmazott gyomormosás megmentette az életnek. — Donca Vasile apatei községi bíró nemrégben súlyosan bántalmazta Csáki Ambrus hadirokkant és feleségét, akik a bíróságnál kerestek orvoslást. A satumarei járásbíróság a brutális bíró két hónapi fogházra és kétezer lej pénzbüntetésre ítélte. Fia, aki segédkezett apjának, egyhónapi fogházat kapott. — Halálos szerencsétlenség történt Baia-Sprie határában. Baros György erdőmunkás fát döntött. Az egyik fa maga alá temette és megölte. — Roatis Maria satumarei lakos feljelentette az ügyészségen Roatis György gazdálkodót, aki jelenleg ciupercei községben tartózkodik és ennek fiát, azzal vádolva öket, hogy tíz évvel ezelőtt megölték a feljelentő asszony testvérét, Roatis György ácsmestert. Ez utóbbi elvette a gazdálkodó leányát. A házasság azonban szerencsétlen volt. Később az ácsmester nyomtalanul eltűnt és azóta se találták meg. A gazdálkodó most kitagadta egyik fiát, aki bosszúból nyilvánosságra hozta apja és bátyja titkait. Az ügyészség erélyes nyomozást indított a rejtély megoldására.

Meghalt dr. Filep Gyula egyetemi magántanár, a cluj-i Református Kórház igazgató-főorvosa

Cluj. Saját tud. A cluj-i magyar társadalomnak ismét rendkívül súlyos vesztesége van: meghalt dr. Filep Gyula ny. egyetemi magántanár, a neves belgyógyász, a Református Kórház igazgató-főorvosa.

Dr. Filep Gyula hosszas szenvedés után, 68 éves korában távozott el az élők sorából. Hónapokig tartó betegeskedés után nehéz műtétet kellett végigszenvednie, azonban ez sem segített: a rákos megbetegedés menthetetlen... Lassu és kínos szenvedés sorvasztotta, amely feltartóztatlanul emésztette fel a legenygült szervezetet.

Dr. Filep Gyula a háborúelőtti nemzedék egyik legkitűnőbb belgyógyásza volt, akinek nevét nemcsak itt, hanem az országhatárain túl is jól ismerték. Még a világháború kitörése előtt állami szolgálatba lépett. Kinevezték Cluj megye főorvosának és ebben a minőségben rendkívül sokat küzdött a megye közegészségügyi állapotainak feljavításáért. Hatalomváltás után nyugalomba vonult és csak hosszas kérésre vállalta el a néhány évvel ezelőtt létesített Református Kórház igazgató-főorvosi tisztségét. Új órhelyén is a régi, fáradhatatlan munkakedvvel fejtette ki tudását a köz érdekében. Nemes emberbarát volt, akinek a halálát nemcsak a kisebbségi, hanem a többségi társadalom is mélyen gyászolja. Halála, amely már nem jött váratlanul, mélyen megrázta összes tisztelőit és ismerőseit.

Dr. Filep Gyula 1871 július 17-én született Pantilceu községben. Édesapja a kis község postamestere volt. Tanulmányait a cluj-i református kollégiumban és egyetemi tanulmányait a cluj-i egyetemen végezte el kitüntetéssel. Számos tudományos könyvet is írt, amelyek méltó feltűnést keltettek orvosi körökben. Dr. Filep Gyula halála nemcsak a transsylvaniai kisebbségi társadalom, hanem a tudományos világnak is nagy vesztesége.

A kiváló orvos-tudós holttestét a házsongárdi temető halottas kápolnájában ravatalozták fel. Temetése július 14-én délután öt órakor lesz a köztemető halottas kápolnájából.

MESZTROVICS, A VILÁGHIRŰ SZERB SZOBRÁSZMŰVÉSZ BUCURESTIBEN. Bucuresti. Saját tud. A „Dimineața” munkatársai sajtóbeszélgetést folytatott Mesztrovics-csal, a világhírű szerb szobrászsal. A mester cáfolja az értesülést, amely a lapokban megjelent és amely szerint 35 millió leies szerződést kötött volna a két királyszobor elkészítésére. Tény azonban, hogy az erre irányuló tárgyalások folyamatban vannak. Jelenleg azért tartózkodik Bucurestiben, hogy Bratianu szobrának felállításánál jelen lehessen, amit egyelőre a volt miniszterelnök házában kertjében helyeznek el.

Salajmegyei rövid hírek. Zalău. Saját tud. Az elmúlt napokban nagy vihar vonult el a megye északi része felett, amely a vetésekben jelentős károkat okozott. Hodod és Csehul-Silvaniei között a kukorica és a gyümölcsstermés szenvedett nagy károkat. Cauas községben egy villám beleszapott Filip Sándor gazda házába s az épület, a mellette lévő istállóval együtt leégett. — Kovács Anna csehul-silvaniei asszony, régi betegsége miatt bánatában felakasztotta magát. Meggondolatlan tettét csak akkor vették észre, amikor a szerencsétlen asszony már halott volt. — Nagy Julianna starciui leány a padlásra szándékozott menni s amikor már majdnem felért, a létra egyik foka eltört alatta és leesett. Koponyaalapi töréssel kórházba akarták szállítani, de utközben meghalt. — A simleul-silvaniei Kolping egylet szombaton jól sikerült táncmulatót rendezett. A kuglizással és flekkensütéssel egybekötött mulatság a reggeli órákig tartott.

A SZABADTÉRI JÁTÉKOK

ünnepélyes megnyitása a II. Károly sporttelepen

Szerdán és csütörtökön este 9 órakor: **AZ EMBER TRAGÉDIAJA**

Szállodát építenek a dákok egykori fővárosában. Deva Sajat tud Hunedoara vármegye turisztikai osztályán keresztül, közel 600 ezer lelt utalt ki Sarmisegethuza városának, hogy ezen a pénzen szállodát építsenek a történelmi multu helyiségnek, melyet sok külföldi és belföldi kiránduló keres fel.

SZIRIAI ARAB CSERKÉSZEK BUCURESTIBEN. Bucuresti. Sajat tud. Harminchárom arab nemzetiségű sziriai cserkész érkezett tegnap Bucurestibe, akik városzerte nagy fel-tűnést keltettek nyakszirtvédő fekete-lebbenyes sisakjaikkal.

Békaféjű gyermeke született egy napszámos-nőnek. Bucuresti. Sajat tud. Florea Dumitrescu bucuresti napszámos 37 éves felesége, tegnap egy békaféjű gyermeket szült. Csak néhány órát élt.

Letartóztatták egy nemzetközi leánykereskedő társaság vezetőjét. (Varsó.) A rendőrség a bucuresti—varsói gyorsvonaton letartóztatta az örmény Lerbandet, egy nemzetközi leánykereskedő társaság vezetőjét. Három fiatal román leány volt kíséretében, akiket Rio de Janeiroba akart szállítani. Lerbande és cinkosai az utóbbi hónapokban Bulgáriából, Romániából, Magyarországból és Lengyelországból kétszáz leányt csempészttek Gdynián át Rio de Janeiroba.

Repülőnap Petroseniben. Sajat tud. Petroseniben július 20-án rendezik meg a repülőnapot, ez alkalommal nagy ünnepeket keretében mutatják be azokat az iskolai repülőgépeket, amelyeket a petroseni amatőrök készítettek. Az ünnepély tiszta jóvedelmét három német motornéző repülőgép megvásárlásának alapjára fordítják. Az ünnepélyt a Jiul Sportklub telepen tartják meg nép-ünnepélyvel egybekötve. Az ünnepélyn megjelenik a Bucuresti Hónap egyik mutatványa, a Törpék telepe is.

AUGUSZTUS HARMADIKÁN ÉRKEZIK BALATONFÖLDVÁRRA A WINDSORI HERCEGI PÁR. Budapestről jelentik: A windsori hercegi pár augusztus harmadikán érkezik Balatonföldre. Valószínű, hogy az egész augusztus hónapot ott töltik. A herceg golfozással és lovaglással szándékozik idejét eltölteni. A földművelésügyi minisztérium e célból öt kitűnő hátaslovat bocsát a rendelkezésére. A balatonföldvári kikötőben horgonyoz az a pompás luxusjacht, mellyel a hercegi pár körülhajózza a Balatont.

Megrendítő gépkocsi szerencsétlenség. Tg. Mures. Sajat tudósítónktól. Borzalmas autószerencsétlenség játszódott le vasárnap délután, a várostól 5 kilométerre. Paltiuaneanu városi műszaki tisztviselő tulajdonát képező gépkocsin helyet foglalt a tisztviselő családja és apósa azzal a céllal, hogy egyik közeli mezőségi községbe mennek lakodalomra. A nem egészen kifogástalan állapotban levő gépkocsit Dávid Joan sofőr vezette. Az út egyik kanyarulatánál a gépkocsi megszu-szott a síkos talajon és egy kilométerkőnek robo-gott, majd onnan az országot másik oldalára tendült és felborult, maga alá temetve a bennülőket. Az autó roncsai közül alig sikerült voiniceul köz-ség lakosainak kimenteni a tisztviselő három gyermekét, feleségét és a sofőrt, akik mindannyyan megsebesültek. Sándor Simion 67 éves birtokos azonnal halott volt. Az autó sebesültjeit, összesen öten voltak, a tg.-muresi kórházban részesítették orvosi segítségben. Allapotuk kielégítő.

„ILYEN FÉRJET A SZEMÉT KÖZT IS LEHET TALÁLNI...” Bucuresti. Sajat tudósítónktól. Erdekes válóperben döntött tegnap a bucuresti Semmtőlészék. Radu Mária asz-szony ellen 14 évi házasság után válóper indított a férje, mert többek fűlehallatára ezt mondta neki: „Ilyen férjet találok én a szemé-ten is!” A törvényszék ezt válóknak minősítette s a férj pernyertes lett a táblán és tegnap végső fokon a Semmtőlészéken is.

Ujjajta cselédközvetítés. Timisoara. Sajat tud. A városi cselédotthon önkényeskedése el-ten sok a panasz. Ennek a cselédotthonnak érde-keben szüntették be hónapokkal ezelőtt a Kato-likus Missziószerzet Mária-otthonát és cseléd-közvetítőjét. A városi otthon megbízott ügynökei ahol cselédeleányt találnak, aki nincsen állásban, illetve munkát keres: akár a piacról, az utcáról, rokonok hajlékából elviszik azokat s arra kény-szerítik, hogy az otthonban lakjanak. Onnan az-tán nehezen lehet cselédet kapni, mert bizonyos ideig, munkavállalás előtt, az otthonban kell tar-tózkodniuk a leányoknak. Az elkövetést leg-főbbször az otthon főnöke végzi és tapintatlan magatartásával rengeteg kellemetlenséget és bo-nyodalmat okoz.

Automata telefonközpontot kap Timisoara. Sajat tud. A telefontársaság már hónapok óta fokozatosan bevonja a városban a régi telefon-készülékeket, illetve azokat automata készülé-kekkel cseréli fel. Ugyanakkor földalatti veze-tékek lefektetését eszközlik. Most aztán a keres-kedelmi és iparkamara közelében új palota épí-tését kezdte meg a társaság; ha az épület el-készül, abban automata telefonközpontot szerel-nek fel. A kábelek építése és a készülékek ki-cserélése mind előkészület az önműködő telefon-központ megvalósításához.

SZINES FILMFELVÉTELEKET KÉ-SZÍT A METRO GOLDWYN A KALOCSAI NÉPVISELETRŐL. Kalocsáról jelentik: A Metro Goldwyn amerikai filmvállalat szines filmfelvételeket készít a kalocsai népviselet-ről. A filmvállalat emberei szombaton érkez-ték a városba és vasárnap megkezdték a fel-vételeket a templomi kizvonulásról, lakodalmi jelenetről, gyermekjátékokról, aratómulat-ságról. A filmet a Metro Goldwyn tizenöt-ezer mozijában fogják levetíteni az ősszel.

Elutasították a gróf Stubenberg-uradalom elleni újabb kisajátítási igényt. Säcueni. Az Eriul-melléki Stubenberg-uradalom ellen az agrárre-form idején több kisajátítási igényt támasztottak, amelyek törvényes alapon mind kielégítést nyer-tek. Hosszabb szünetelés után a mult évben újabb igénylők támadtak, akik az uradalomnak a sä-cueni vasuti állomásnál kezdődő s Cherechiu községig húzódó Schweizeri tagbirtokára, mint-egy ezeröt száz holdra kértek kisajátítást, azon az alapon, hogy az uradalom nem tett eleget azoknak a vizsgoi követelményeknek és kötele-zettségeknek, amiket magára vállalt s amelyek-nek véghezvitelért a birtokot tulajdonában hagyták. Ezt az érdekes fekvésű birtokrészt az Eriu folyócska árterületei fonják át keresztül-ka-sul s a tulajdonképpeni termékeny részek: szige-tek. Az uradalom a vizsgoi követelményeknek mindenben eleget tett s így a kisajátítást igény-lők keresete alaptalan volt. A napokban tárgyalta ezt az ügyet a säcueni járásbíróóság s a szakértők és tanuk vallomása alapján az igénylőket keres-tükkel elutasította.

* Ideges emberek gyomor- és bélbajánál reg-gelzés előtt egy fél pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz kissé felmelegítve, igen kelle-mes háziszor, amely a székletét elrendezi, az emésztést előmozdítja és az egész anyagcserét jó-tékonyan befolyásolja. Az orvosok ajánlják.

A pénzügy- és munkaügyi miniszterek jelen-létében, Satu-Maren tartja meg az élelmezési ipa-ri szindikátus ezidei nagygyűlését. Satu-Mare. A romániai élelmezési ipartársulatok szövetsége, amely a vendéglősöket, szállodásokat, kávézókat, bogdásokat, kocsmárosokat, cukrászókat, péke-ket, mészárosokat, stb. foglalja magában, legutó-bbi bucuresti közgyűlésén úgy határozott, hogy ez-idei országos kongresszusát augusztus 15. és 16-án tartja meg, dr Pop Valér kereskedelmi- és iparügyi miniszter vélnöksége alatt, aki ezt a tisztelet már el is vállalta. A szindikátus akkor szenteli fel zászlóját, amellyel az összes felekeze-tek templomába ellátogatnak, hogy jelvényükre áldást kérjenek. Zászlóanyának Pop Valér mi-niszter feleségét nyerték meg. Augusztus 15 en délután 5 órakor nyitják meg a kongresszust, amelyen részt vesz a pénzügyminiszter és a mun-kaügyi miniszter is, de Pop Valér kereskedelmi és iparügyi miniszter megjelenésére is számíta-nak. A kongresszus tárgysorozata: A vendéglő-par törvényhozás; az alkalmazottakhoz való vi-zsion szabályozása; a szakkamarák ujjaszervezé-se; pénzügyi reformok, az ipari és kereskedelmi hitel. A kongresszus iránt országzerte nagy ér-deklődés nyilvánul meg.

* Rosszullétem minden tünete, főfájás, nehéz-ézés a végtagokban, láz, gripmás megbetegedésre mutatott. Bevettem a Togal-t. Hatása csodás volt. Körülbelül 2 óra múlva minden panaszomtól megszabadított.

A természetjárás apostola cím alatt rendezt Zárán Jenő aradi áll. gimn. tanár saját alá seprői Czárán Gyulának, a természet híres kutatójának és feltalálójának életrajzát és mun-kálkodását. A több képpel élnkített könyv abból az alkalomból jelenik meg, hogy f. évi augusztus 21. és 22-én Ardeal turistái Moneasan ünneplik meg Czárán születésének 90 éves for-dulóját, melyen az életben levő rokonok és le-szarmazottak is résztvesznek. A szerző nemcsak ismertnevű íróember, hanem vérbeli turista, évek óta elnöke a SCA aradi Czárán osztályá-nak. A könyvre előjegyzést elfogad a Societatea Turistilor Vulturii — Sasok Turista Egyesülete, Oradea, str. Dr Aurel Lazar 14. A könyv ára: 60 lei.

MINDEN SORSJÁTÉK CSAK MEGERŐSITI A COLECTURA OFICIALA

Szerencséséj

COLECTURA OFICIALA

Emiatt irányít-ják az Állami SORSJÁTÉK játékosainak nagy tömegei lépteiket a Colectura Ofi-cială felé.

Helyi fiók:

Colectura Oficială
Oradea, B-dul Regele Ferdinand No. 11.

BEKULDOTT HIREK

Öntudatos katolikus hitélet folyik a Turmen-tén. Turulung. Saját tud. Az elmúlt hetekben áldotta meg Bagossy Bertalan turulungi esperes-plébános az irgalmas nővérek vezetése alatt álló római katolikus iskola új termét. A bensőséges ünnepen az egész község katolikusága megjelent. Délután az iskola növendékei ünnepi előadás keretében mutatták be ügyességüket. Az előadáson Fekete M. II. osztályos növendék kedves szavakkal tolmácsolta a gyermekek hálaát Bagossy Bertalan esperes-plébánosnak, a nővéreknek és a szülőknek is megköszönte, hogy áldozatkészségük révén új, tágas, világos tantermet kaptak. Julius másodikán, Sárlos Boldogasszony Turulung községének fogadott ünnepe. A falu fiatalsága szentmisehallgatás után kivonult az egyház földjére és közös munkával aratta le az „egyház buzáját”. Rég nem láttak már a turulungi határban ilyen lelkes, jókedvű, gyerekező aratókat. 150-nél is több önkéntes munkás néhány óra alatt learatta és keresztekbe rakta a nagy tábla búzát. Azután a leányok gyönyörű koszorút fontak buzakalászból. Ezt a koszorút az aratók vig nótaszóval hozták be a köségbe és helyezték el az új iskola-rész tornácán, hogy az iskolások szeme előtt legyen követendő példaul. „Az egyház ügye a mi ügyünk, hát hogyne végeznők szívesen”, mondogatták önzetesen egymásnak. Igen, az egyház ügye mindnyájunk közös ügye. Követendő példa másoknak is.

Misszió Sigheten. Saját tud. Gálffy Sándor oradeai-olosighi plébános 8 napos lelkigyakorlatot tartott a sighet-i irgalmasnővérek zárdájában, az irgalmas nővérek részére. A lelkigyakorlat vasárnap ért véget. Gálffy Sándor sighet-i tartozkodása alatt Pilcz Ede prépost-kanonok felkérésére a sighet-i plébánia templomban vasárnap délelőtt 9 és 11 óraker szentbeszédet tartott, mely alkalommal a hívek nagy serege zsúfolásig megtöltötte a templomot.

Hatvan gyermeket küld nyaralásra Arad városa. Saját tud. Az aradi Gyermekbarátok Egyesülete vasárnap délelőtt tartotta meg rendes évi közgyűlését Mateescu Stefan elnökletével. A közgyűlés alkalmával Rozvány Péter közölte, hogy a szabadtéri iskola költségei az elmúlt évben 106 ezer leit emésztettek fel, mindazonáltal az egyesület az idén is meg akarja valósítani a gyermekek egészsége szempontjából oly nagy jelentőséggel bíró nyaraltatási okciót. Ez nem ütközik különösebb akadályba, tekintettel arra, hogy az egyesületnek 200 tagja van s ezenkívül is számosan járulnak hozzá a jótékony intézmény működéséhez. Végül közölte, hogy az egyesület most már az OFTI hatáskörébe tartozik, amely a továbbműködést engedélyezte, bizonyos rendszabályok figyelembevételével. A rendszabályok közé tartozik, hogy a Gyermekbarátok Egyesülete köteles stragiert alkalmazni a gyermekek irányítására, ezenkívül a közérköles szempontjából fiuk és leányok nem nyaralhatnak együtt. A Gyermekbarátok Egyesülete az utóbbi problémát úgy oldja meg, hogy a nyaraltatásra küldendő 60 gyermeket két csoportra osztja s előbb 30 fiut, majd 30 leányt küld a rendelkezésre álló nyaralótelepre.

Református templomszentelés Tamaseuban. Oradea. Saját tud. Fényes ünnepségek keretében szentelték fel vasárnap Tamaseuban az átrénovalt református templomot. Az egyházközség vezetőségének fáradozása és a hívek lelkes adakozása árán, kívül-belül rendezték és újrafestették a templomot, megjavították az orgonát, kicserélték a régi ablakokat. Vasárnap már a kora reggeli órákban érkeztek Tamasiuba a környék ünnepelőbe öltözött reformátusai és az ünnepség kezdetére zsúfolásig megtöltötték a gyönyörűen rendezett templomot. Kiss Károly oradea-venetiai református lelkész hirdetett igét az egybegyűlteknek, majd az episcopia-bihorului református énekkar énekelt alkalmi ünnepi énekeket Herczegh Kálmán tanító, karmester vezényletével. A tamaseui énekkar Sillye Kálmán tanító, karmester vezetése alatt énekelt. Kovács Sándor a község református lelkésze emelkedett hangon beszédben ismertette azután a tamaseui református templom történetét. Délben ünnepi közönség volt, majd a délutáni istentiszteleten Kiss Honka és Kiss Káro énekszámait csendültek fel a templomban. Most Makka György oradeai lelkész hirdetett igét. Az énekkarok ismét a község református énekkar adtak elő. Z. Nagy István református szavalata és Daróczi Lajos lelkész szívméltó előadása zárta be az ünnepséget.

**Kedvezményes I. osztályú
ártdőlejek az Episcopesti
Árdőre, kiadóhatalunk-
ban kaphatók**

Még csak 2 nap

A JULIUS 15.-IKI
NAGY
ESEMÉNYIG

A 14. SORSJÁTÉK
I. OSZTÁLYÁNAK
A HUZÁSA

Ha eddig nem tette
meg, menjen azonnal
a sorsjegyarudába és
VÁSÁROLJON
SORSJEGYET!

SPORT

Románia-Lettország 0:0

Rigából jelentik: Hétfőn délután játszották le a Románia-Lettország mérkőzést tízezres közönség előtt. Habár a román csapat elejétől fogva támadott és majdnem végig fölényben volt, a mérkőzés 0:0 eredménnyel, eldöntetlenül

végződött. A román csapat felállítása a következő volt:

Pavlovici — Felecan, Burger — Rosinar, Juhász, Raffinszky — Plosteanu, Kovács, Barátky, Bodola, Dobai.

Vereséget szenvedtek a magyar úszók a németektől

Kétizben is győzik a vízpolózók. — Csik ismét legyőzte Fischert

Berlinből jelentik: A német-magyar uszó-mérkőzést a berlini olimpiai uszóstadionban tartották meg, mindkét nap tíz-tízezer főnyi közönség előtt. A német uszók kisarányban győztek a pontversenyben. Az eredmények:

Szombaton, 100 m. hátúszás: 1. Schlauch német 1 perc 09.5 mp., 2. Kőrösi magyar 1 perc 25 mp. Itt Lengyelnek kellett volna indulnia, de ő a stafétára tartogatta erejét. **200 m. mellúszás:** 1. Sietas német 2 perc 49.5 mp., 2. Fábán magyar 2 perc 59.1 mp. **Műugrás:** 1. Weiss német 177.48 pont, 2. Hidvéghy magyar 122.97 pont. A magyar versenyzőt az öt német bíró alaposan lepontozta. **4x200 m. staféta:** 1. Magyarország 9 perc 20 mp. (Zólyomi 2:25.6, Gróf 2:15.9, Lengyel 2:22.2, Csik 2:16.3), 2. Németország 9 perc 23.5 mp. (Fischer 2:20.5, Heibel 2:23.6, Ahrendt 2:22.2, Plath 2:17.2 mp.)

Vízpoló: Magyarország—Németország 3:2 (2:0). Németh és Brandy góljaira a németek Gunst góljával válaszolnak a második féldő elején. Németh lövése bebiztosítja a győzelmet, a németek Schneider góljával csak szépíteni tudnak.

Vasárnap igen hűvös időben a következő eredmények voltak: **100 m. gyors:** 1. Csik 59 mp., 2. Fischer német 59.3 mp. Ötven méternél még a

német vezetett, de Csik olimpiai győzelmének színhelyén szenzációs hajrával győzött. **400 m. gyors:** 1. Plath német 4 p. 53.2 mp., német rekord. 2. Gróf magyar 5 perc 03.2 mp. Gróf veresége és gyenge ideje meglepetés. **1500 m. gyors:** 1. Ahrendt német 19 perc 50.7 mp. német rekord. 2. Lengyel magyar 22 perc 01 mp. **Vízpoló:** Budapest—Berlin 5:0 (3:0). **Toronyugrás:** 1. Weiss német 117.49 pont, 2. Hidvéghy magyar 107.5 p.

Pontversenyben: 1. Németország 23 ponttal, 2. Magyarország 21 ponttal.

Ligabajnoki döntők a C. ligába jutásért. Sibüből jelentik: Geamul (Medias)—Monopol (Tg.-Mures) 4:1 (2:1, 1:1, 0:0). Meghosszabbítás után. Ferdinand: Metallo Sport—USA (Arad) 5:2 (3:0). A Geamul a közép C. ligában, a Metallo Sport a nyugati C. ligában játszott.

Engedélyezte az OETR Csik és Lengyel romániai szereplését. Tg.-Muresről jelentik: Az MSE-hez megérkezett a legfőbb sportszervnek, az OETR-nek az engedélye, amelynek értelmében Csik Ferenc, a 100 m-es olimpiai uszóbajnok és Lengyel Árpád a magyar hátúszóbajnok július 15. és 16-án Tg.-Muresen, július 17-én pedig Cluj-en szerepelhetnek. Az MSE hogy méltó keretet adjon a világhírű vendégeknek, meghívta az ország legjobb uszóját.

KÖZGAZDASÁG

Kísérletképpen szabaddá teszik a búzakivitelt

Bucurestiből jelentik: A központi gabonaértékesítő hivatal vezetősége legutóbbi ülésén az új gabonaértékesítési rendelettel foglalkozott, mely július 9-én lépett életbe. Elhatározták, hogy

egyelőre nem állapítanak meg export irányítást, hanem kísérletképpen — bizonyos vonatkozásokban — a szabad kivitelt elvét érvényesítik

annak megállapítása végett, hogy milyen a világpiacon a helyzet. Nem határozták meg a kiviteli mennyiségét, nem történt intézkedés a kiviteli jutalom meghatározására sem és ez utóbbinak alakulását attól teszik függővé, hogy a külföldi piac milyen viszonyban kíván majd közbelépést a kiviteli támogatására.

A bizottság ideiglenes módon szabad kivitelt engedélyezett a 77 kilogramos búza értékesítésére,

úgyhogy eme export lebonyolításához külön engedély nem kell. A rendszer csakis az erős valutájú államok viszonylatában érvényes, akár szerződéses viszonyban állunk az illető országgal, akár nem. Kivételt Spanyolország képez, a gabonaexportőrök jelenlegi képviselője azonban felszólalt, rámutatott arra, hogy

a Spanyolországba irányuló kőolaj kivitelt útjába nem gördítenek akadályo-

kat és ezért igazságtalan, hogy a gabona kivitelt lehetetlenné teszik.

A bizottság megvizsgálta annak lehetőségét, hogy miképpen lehetne ezt a panaszt kedvezően elintézni. A gyenge devizájú országokba irányuló kivitelt előzetes engedélyhez kötik. Kilenezer vagon búza kiviteltére vonatkozó kérelmet kedvezően intézett el a bizottság, majd egy timisoarai cég kérelmét teljesítették, 65 vagon liszt Ausztriába való szállítását illetően.

Tudomásul vette a bizottság, hogy a legutóbb kiviteltre engedélyezett 18.000 vagonon kivéve búzából mindösszesen 6—700 vagon exportáltak,

legnagyobb részét Görögországba, 150 schillinges árban. A helyzetre való tekintettel a gabona exportőrök szövetségének képviselője azt kérte, hogy engedélyezzék Belgiumba, Németalföldre és Svájcba is a kivitelt, a Banca Nazionale jelenlévő képviselője azonban közölte, hogy a jegy kibocsátó intézet nem végez elszámolást, ez irányban a három országgal.

A viszonylagosan szabad kiviteli rendszer jegyében történő ügyletek árfolyamát a világpiacon szabják meg, a létrejött ügyleteket az érvényben lévő rendelkezés értelmében öt napon belül közölni kell a gabonaértékesítő hivattal, ahol ennek alapján megfelelő ellenőrzést gyakorolhatnak.

Elvi megegyezéshez vezettek a román-magyar gazdasági tárgyalások

Bucurestiből jelentik: A román-magyar gazdasági tárgyalások egyelőre csak elvi megegyezéshez vezettek. Az új egyezmény szövegezése még néhány napot fog igénybe venni.

Zavaros rendelet a külföldre utazók devizaszükségleteinek ellátásáról

Bucurestiből jelentik: A Nemzeti Bank a külföldre utazó közönség devizaszükségleteinek ellátásáról hivatalos közleményt hozott nyilvánosságra. Fővárosi lapok megállapítása szerint a rendelkezés nagyon zavaros, ellentétes intézkedéseket tartalmaz. Egyrészt lehetővé teszi, hogy az érdekeltek közvetlen a külkereskedelmi hivatal illetékes bizottságához forduljanak kérelmükkel, másrészt megállapítja, hogy az ügyleteket csakis az autorizált bankok útján lehet lebonyolítani.

A jegybank új árfolyamot állapított meg a frank számára

Bucurestiből jelentik: Ismét megkezdték a franciaországba utazó közönség számára a frank kiutalást. A Banque de France a román jegy kibocsátó intézet által kért 9 millió frankból hatmilliót kiutalt és ebből a keretből minden kirándulónak 2000 frankot engedélyeznek. A Nemzeti Bank most hivatalos közleményt hozott nyilvánosságra erről, azonban, hogy a Franciaországba utazó közönség öröme ne legyen teljes, a jegy kibocsátó intézet különleges árfolyamot állapított meg eme kiutalások számára. Ez az árfolyam 6.60. — ha az összes költségeket hozzászámítjuk, hét leinek felel meg. Megjegyzendő, hogy hét leiert „zugban” is lehet frankot kapni.

SZÖVETKEZETI ÜNNEP SANDOMINI-CON. Az elmúlt héten ünnepelték az egész világon a „szövetkezeti napot”. Ebbe az ünnepelésbe belekapcsolódott Sandominic község lelkes szövetkezeti szellemű lakossága is. Az ünnepségen nagyszámu hallgatóság előtt dr. Karda Ferenc „Szövetkezetek története, fejlődése és hivatása” címen tartott előadást. Székely László segédlelkész „Az egyház és a szövetkezetek” című előadásában ismertette a legújabb pápai körlevélnek a szövetkezetek alakítására vonatkozó részét. A tomesi juvószeneke, a római katolikus énekkar zene- és énekszámait tették változatossá és színessé az ünnepélyt.

Felvétel a targu-săucuesci római katolikus teli gazdasági iskolába. A targu-săucuesci római katolikus gazdasági iskola a gazdaemberek gyermekeit képezi ki arra, hogy okos és célszerű gazdálkodás mellett tegye jobban jövedelmezővé a földet és az állattenyésztést. A gazdasági szaktárgyakon kívül, az iskolában az általános művelésre szükséges tantárgyakat is tanítanak. — Az előadásoknak a nyelve — kivéve a román nemzeti tárgyakat — magyar. A gazdasági szaktárgyakat gazdamérnök szaktanárok, az általános művelődési tárgyakat gimnáziumi tanárok tanítják. Az iskola időtartama két év. A tanév október 15-én reggel 8 órakor kezdődik és az elméleti félév — melynek elvégzése után a növendékek vizsgát tesznek. — április 15-én ér véget. Az elméleti félév után a növendékek részben az iskola gazdaságában, részben otthon, a szüleik gazdaságában gyakorolják mindazt, amit az iskolában tanultak. A végzett munkát a szaktanárok ellenőrzik. A két év elvégzése után a növendékek bizonyítványt kapnak. A gazdasági iskolába beiratkozhatnak mindazok a 14—30 év közötti magyar anyanyelvű, keresztény ifjak, akiknek, vagy szüleiknek legalább két hold földjük van és akik legalább IV. elemi osztályt sikerrel végeztek. A beiratáshoz a következő okmányok szükségesek: 1. Születési anyakönyvi kivonat és keresztlevél. 2. Állampolgársági bizonyítvány. 3. Iskolai bizonyítvány. 4. Vagyoni bizonyítvány. 5. Erkölcsi bizonyítvány az eljáróságtól. Az iskolának modern benlakása is van, ahová 20 éven aluli tanulókat vesznek fel. Az iskola évi tandíja 600 lei. A gyakorlati oktatás első évében 2 hónap, második évében egy hónap, mely idő alatt a tanulók ingyen ellátásban részesülnek. Minden részletesebb tájékoztatást, valaszbélvagy ellenében készségesen megad az iskola igazgatósága. Felvétel a jelentkezések sorrendjében, korlátolt számban történik. Posta cím: Școala rom. cat. de Agricultură de Iarnă Tg. Săucuesc, jud. Treișcaune, Igazgatóság.

Piaci és terményárak

Gabonapiac. A piac irányzata lanyha. Uj rozsa 45.750, tengeri 32.000, hetvenhét kilós buza — brüli — 90 lei. Tehénturó 14—18, juhturó 28. Gomolya 36. Tejfel literje 18—20 lei. Tojás darabja 1.50—2 lei. Liba párja 120—160. Kővér liba kilója 50 lei. Csirke rántani való 25—30, sütnivaló 45—60 lei. Fialat ruca párja 60—80 lei. Paradicsom kilója 8—12 lei. Zöldbab kilója 3—5 lei. Spenót 18 lei. Kukorica csövenként 1—1.50 lei. Karfiol darabja 3—10 lei. Tök darabja 5—10 lei. Kalarábé csomója 3—5 lei. Olasz darabja 4—6 lei. Káposzta darabja 3—6 lei. Vinetta 3—10 lei. Uborka kosaranként változik, általában olcsó. Barack kilója 20—32-ig, körte 10—20 lei között, szilva 10—15 lei, ringó 10 leitől felfele. Alma kilója 6—10 lei.

Piaci árak. Oradea, Sajat tud. A tegnapi nap folyamán a helybeli piacon az árak a következőképpen alakultak: Teavaj 10 0lei, paraszt vaj 80—90 lei. Tehénturó 14—18, juhturó 28. Gomolya 36. Tejfel literje 18—20 lei. Tojás darabja 1.50—2 lei. Liba párja 120—160. Kővér liba kilója 50 lei. Csirke rántani való 25—30, sütnivaló 45—60 lei. Fialat ruca párja 60—80 lei. Paradicsom kilója 8—12 lei. Zöldbab kilója 3—5 lei. Spenót 18 lei. Kukorica csövenként 1—1.50 lei. Karfiol darabja 3—10 lei. Tök darabja 5—10 lei. Kalarábé csomója 3—5 lei. Olasz darabja 4—6 lei. Káposzta darabja 3—6 lei. Vinetta 3—10 lei. Uborka kosaranként változik, általában olcsó. Barack kilója 20—32-ig, körte 10—20 lei között, szilva 10—15 lei, ringó 10 leitől felfele. Alma kilója 6—10 lei.

Apróhirdetések

Apróhirdetések díja szavanként 3 lei, vastagabb betűvel 6 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lei. (Az állástkeresőknek 33 százalék kedvezmény.)
Cím a kiadóban 10 lei.

Lakás

Egy szép

2 szobás lakás augusztus 1-re kiadó. Oradea, Tache Jonescu 24.

Központban

egy uri 4 szobás modern magánház szeptember 1-től kiadó. Ertekezni Nagy cipész, Oradea, Regele Ferdinand 47. szám alatt.

Kiadó

3 szobás modern lakás augusztus 1-re. Oradea, Lahovári-utca 8.

Egy udvari

szoba-konyhás lakás kiadó augusztus 1-re. Oradea, I. G. Duca 23. Erdeklődni lehet 4. sz. alatt.

Kiadó

augusztus 1-re összkomfortos 4 szobás lakás. Oradea, Strada D. Cantemir 25. szám.

Keresek

lehetőleg a központban 1 vagy 2 szobás lakást. Mellékelteliségekkel. — Cimeket: „Pontos fizető, gyermektelen” jelzőre a kiadóba kérek.

Kiadó

egy és kétszobás lakás. Oradea, Str. Cădrlor 11. Strand mellett.

Kiadó

uri családnál a központban különbejárato, elegánsan bútorozott utcai szoba. Oradea Str. Brătianu 21.

PUHA OLMOT

állandóan vesz a Zent László-nyomda r. l. Oradea, Str. Regele Carol II. 5. szám.

Adás-vétel

Eladó

hat szobás összkomfortos ház, szép kerttel, családi okból. Cím a kiadóban.

Eladó

két gyermekagy. Antal, Oradea, Strada Aurel Vlaicu 35. szám.

Eladó

2 lakrészből álló ház. Răutul Comendantului, Str. Vaporului 10.

Hölönféle

Pótvizsgára

kisebb diákokat előkészítő VIII-os liceumista. Cím a kiadóban.

Felsőbbszaltalos

iskolasleányt, teljes el-latással vállal uri csalá-d. Cím a kiadóban.

Biztosan megszabadul

a sváb és ruszli bogártól, ha „Neotox” irtószert használ. Még ma próbálja ki. Kapható Oradean: Ajtay gyógyszerárban, Str. Vlahuta 46. szám.

Találatot

egy farkaskutya. Igazol-t tulajdonosa átveheti, Oradea, Str. Ci-orogariu 12. alatt.

Alkalmazás

Keresek

egy mindenés főzőnő azonnalra. Oradea, Str. Tache Jonescu 11.

Jól tőző

megbízható szelvény igé-nyű nőt keres Kolling Árpád főmérnök, Valea lui Mihai, jud. Sălaj.

Olvassátok és terjesszétok
a Magyar Lapok-at!